Maatstaf

Opgericht in 1952

Redactie:

Nr. 1:	Mensje van Keulen, Koen Koch, Gerrit Komrij, Dirkje Kuik, Ethel Portnoy, Martin Ros, Th. Sontrop
Nrs. 2, 3:	geen redactie[1]
Nrs. 4-10:	Koen Koch, Gerrit Komrij, Ethel Portnoy, Harry G.M. Prick, Martin Ros, Th.A. Sontrop, Bart Tromp
Nrs. 11-12:	Dezelfden, met Henk Romijn Meijer

Redactieadres: Maatstaf t.a.v. Ellen Schalker, Singel 262, 1001 AR Amsterdam
Uitgever: Uitgeverij De Arbeiderspers, Singel 262, 1001 AR Amsterdam

Jg. XXIX,	nr. 1:	januari 1981, 184 pp. = *Dostojevskinummer*
	nr. 2:	februari 1981, 116 pp.
	nr. 3:	maart 1981, 88 pp.
	nr. 4:	april 1981, 92 pp.
	nr. 5:	mei 1981, 84 pp.
	nr. 6:	juni 1981, 124 pp.
	nr. 7:	juli 1981, 96 pp.
	nr. 8-9:	augustus-september 1981, 172 pp.
	nr. 10:	oktober 1981, 120 pp.
	nr. 11-12:	november-december 1981, 140 pp.

I. Poëzie

BAKKER, C.P.
Vijf gedichten, 5, pp. 55-59

1 De verantwoording berust bij de uitgever in afwachting van een nieuwe redactie

‘Ik ben de dikke dame en ik doe’ p. 55
‘die naar het noorden gaan’ p. 56
Zomer: ‘Uit het zuidwesten blaast’ p. 57
‘die kleine man’ p. 58
Het overlijden van Sir Walter Scott: ‘ik ben erg zwak’ p. 59

BARNARD, Benno

Brussel, 3, pp. 54-56

Het huis: ‘Stug huis, teerbeminde, wat gaf je ooit’ p. 54
The secret garden: ‘Ze schooieren, de minst frivole vogeltjes,’ p. 55
She: ‘Wondermooie courtisane, met mijn glanzende ogen,’ p. 55
Spleen: ‘Verblindend van schoonheid is ook, dit, als smart’ p. 56

[*Gedichten*]

Men leze: ‘Op de rug van de wind, als op ganzen verreisde, en’ 3, p. 57

Wat ophield: ‘Wat ophield, wie niet zou bewegen,’ 3, p. 57

Faust: ‘Te worden overrompeld door de droom, die alles’ 11-12, p. 100

Ik droom: ‘ik woon op Java, in een huis dat trekt, en dat’ 11-12, p. 101

BASART, R.A.

Drie gedichten, 4, pp. 53-55

Zelf vader worden: ‘Zo rook het vroeger bij de’ p. 53

Monologue mystique: ‘Ai dame is uw bek verroest?’ p. 54

Je oma: ‘We schreven maart maar 't was’ p. 55

BOER, Peter de

Twee gedichten, 11-12, pp. 109-110

Sur place (Naar Ernst Barlach, Fröhliches Einbein, brons, 1934/35): ‘Machtig beheerst zijn klokmantel de dans,’ p. 109

Idealentwurf der Vereinigung des Getrennten: ‘Het Ding in uns is niet het Ding an sich.’ p. 110

BRANDS, Wim

Twee gedichten, 11-12, pp. 111-112

Dorpsgek: ‘Als een kikvors’ p. 111

Een nieuwe zondvloed: ‘Ten onder het dorp als’ p. 112

BÜCH, Boudewijn Maria Ignatius

A sonnet from one portuguese[1], 5, p. 47

‘het water in één dal geborgen’

FRANSSENS, Paul

Zeven sonnetten, 10, pp. 50-56

1 Gedateerd: Castelo do Bode (Portugal), maart 1981

Mijn slager: ‘Omdat het weldra kerstmis is’ p. 50
Mijn bakkersvrouw: ‘Hoe mooi is toch mijn bakkersvrouw aan d'overkant’ p. 51
De koster: ‘De koster deelt zijn zegen uit over de kerk’ p. 52
Antiek: ‘Bij 't krassen van de bel gaat moeizaam open’ p. 53
Arbeidstherapie: ‘Zij staan nu voor de oven met de potten’ p. 54
Opa: ‘Er brandt een koningskrans op het dressoir’ p. 55
Huize avondrood: ‘De wereld heeft voor hem niets meer om 't lijf’ p. 56

GERLACH, Eva

[*Gedichten*]

Middelaars: ‘In deze kamer wachten de opgeschrevenen,’ 2, p. 17
Onderzoek: ‘Zijn naam is afgeroepen waar hij zat.’ 2, p. 18
Donker: ‘Niet langer tegen het doodgaan ingedekt’ 2, p. 19
Prent: ‘Een heer valt achterover van de lijst’ 5, p. 20
Jacht: ‘'s Zondags viste mijn vader, in het gras’ 5, p. 21

GOLTERMAN, Cita

Prentbriefkaart, 6, p. 104

‘Kobaltblauw meer en, vaste prik, daarboven’

HARDING, Elizabeth

Darnall, redevelopment area, 6, pp. 82-83

‘Black blight, a planning fungus, absorbing bricks’

HILLENIUS, D.

Gedichten, 2, pp. 64-70

'Het sterven is naar rust' p. 64
Velikowsky had gelijk, pp. 65-66
'Venus die verstarde aarde schampte' p. 65
'de lagen die om mij zijn afgezet' p. 65
'de geuren van ons samenzijn verdwijnen' p. 66
Ongrijpbaar, pp. 67-68
'Je sliep in mijn armen Maria' p. 67
'hoog boven de woedende stad lagen wij' p. 67
'Alles bestaat al voor het beleven' p. 68
Interregnum: 'Tussen de ene strengheid en de andere' p. 69
Velikowsky had geen gelijk: 'O zeker, dat van die bergen en zeeën', p.70

KAL, Jan

Bruiloftssloot, 2, pp. 41-45

1. *Halverwege*: 'De blaren vallen in de Bruiloftssloot,' p. 41
2. *Zure uren*: 'Onbewoond eilandje. Wat klinkt dat puur.' p. 42
3. *Vreemde eilander*: 'Tussen de Bruiloftssloot en Ketelsloot,' p. 43
4. *Vroege vorst*: 'De herfst maakt halverwege vreemde potsen.' p. 44
5. *Er af*: 'De sneeuw valt neer. Mijn naam is Legio.' p. 45

Moed scheppen, 10, pp. 19-20

Grazige weiden: 'Ik vier het voorjaar ver van Amsterdam.' p. 19
Verder: 'Nu is het zaak de draden op te pakken,' p. 20

Jeugdzonden, 11-12, pp. 51-55

Jeugdzonden: 'Vijf jaartjes oud, onkundig van De Sade' p. 51
Antoinette: 'Wat was ze nog maar twaalf en meisje gaaf' p. 52
Marion: 'Vanavond lag de weg tot spreken open' p. 53
Marina: 'Pas sinds vanmorgen is me bijgebleven' p. 54
Adrienne: 'Heb jij wel eens, die op de wellust neerziet,' p. 55

KOORNSTRA, Joke

Gedicht, 11-12, p. 114

‘Dat iemand nog een keer me zou bestrelen’

KORTEWEG, Anton

Naast jou, 7, p. 87

‘Die gevelsteen naast de sigarenwinkel van’

LEEFLANG, Ed

Gedichten, 3, pp. 13-14

Botlopen: ‘We zetten zwinnen in de zandplaat af’ p. 13

De schaatser: ‘Het meer waarop nog niemand schaatst,’ p. 14

LOWLAND, Jacob

Billy and the bouquet: an episode from an epic in progress[1], 11-12, pp. 93-99

‘April's late snows had melted, & with May’

NOOTEBOOM, Cees

Trinidad, 8-9, p. 11

‘Dit ben ik vaak geweest:’

1 Met een Introduction, pp. 92-93

POS, Hugo

Passer mortuus est, 11-12, p. 91

'Wie kent een vers dat droef is en toch blij?'

SCHOUTEN, Rob

Gedichten, 2, pp. 28-31

Op een elektrische stoel: 'Een stilleven voor bij de thee:' p. 28

Elia op de Karmel: 'Wat mij hier brengt? De sfeer, de mooglijkheid' p. 29

Papegaaienpark: 'Aan de grasrand, waar volle Turkse linden schaduwplekken' p. 30

Cave adsum: 'Kroon me met uitzicht, laat m'n blikken gaan' p. 31

Vier gedichten, 7, pp. 30-31

Middaghoogte te Laodicea: 'Sluimeren wij. Zoet niets. Boven het hoofd' p. 30

Sheherazade: 'Gaf zij en haar gevolg soms de Eufraat' p. 30

Vooruitziende hond: 'Door deze wereld loopt de hond' p. 31

Een schuilplaats: 'Ik prevelde zonder geluk op straat' p. 31

SCHREUDER, K.

Hoefbeslag, 11-12, p. 113

'De hengst slaat driftig achteruit en treft de boer zijn pet.'

TIMMER, Charles B.

Uit: Kwartet. Vert.: Ch.B. Timmer, 11-12, pp. 24-39

Anna Achmatova, *'Toen het volk ten prooi aan zelfmoordkoorts'*, p. 27

Boris Pasterank; Voronezj, p. 28; 29

Osip Mandelsjtam, *Zelfportret; De eeuw*, p. 24; 25-26

Boris Pasternak, *Voor Anna Achmatova; Dennen*, pp. 34-35; 35-36

Ter nagedachtenis van Marina Tsvetajeva 1, 2, pp. 38-39

Marina Tsvetajeva, *'Ik draag zijn ring uitdagend, overal'*, p. 30

Voor jou - over honderd jaar, pp. 31-32

'Aan de Russische rogge mijn groet', p. 33

TOORN, Willem van

Geheugen, 5, p. 7

'Hoe je bestaat in mijn hoofd:'

VELTMAN, Martin

Vier gedichten, 4, pp. 17-20

Natuur: 'Naarmate ik in jaren vorder, neemt' p. 17

Zondaar: 'Zeven jaar oud moet hij de raadsels raden.' p. 18

Vuurwerk: 'De appelflappen geuren op de schaal.' p. 19

Neger: 'Hij stond als marmer in de Marnixstraat.' p. 20

VREE, Freddy de

Fernand Khnopff (*1858-1921*), 7, pp. 15-19

1. 'Leer; de handschoen was van leer.' p. 15
2. 'Hel,' p. 15
3. 'Kruis, roos, margriet' p. 16
4. 'Niets, waarin verdwijnt,' p. 16
5. 'Luttele jaren later waren zij volwassen,' p. 17
6. 'Hij maakte tekeningen van haar' p. 17 [1]

1 Jardin des Plantes, Parijs (naar Rainer Maria Rilke)

7. ‘Het trage woord eenzaamheid dat onder de waterlelies schuilt’ p. 18
8. ‘Bij stemloze hymnen aangeheven door een sfynx zonder strot,’ p. 18
9. ‘-Nee!’ p. 19
10. ‘Pastel en aquarel, beklemmend als sneeuw,’ p. 19

VROEGINDEWEIJ, Rien
[*Gedichten*], 4
Hiku: ‘Hai! Koe. Wat sta je’ p. 62
Nazare: ‘Hier slaat de gesel van de atlantische golfslag’ pp. 68-69
Gevecht: ‘Dat we elkaar niet mochten’ p. 70

WERKMAN, Hans
Gedichten, 2, pp. 72-77
Protocol: ‘Yvonne komt met twee gespannen borsten’ pp. 72-73
Pijn: ‘Met scheef hoofd klimt mijn zoon weer naar zijn bed.’ p. 74
De regenboogforel: ‘Mijn staart werd door forellen aangevreten,’ p. 75
De straat: ‘Gemeentemannen kwamen in mijn straat’ p. 76
Tentamen: ‘De koppen vragen en nu moet ik praten.’ p. 77

WOLFERT, M.
Vier gedichten, 7, pp. 75-78
Marriage: ‘Jij doet veel knoflook in de sla’ p. 75
Zadkine: monument for a devastated girl: ‘als antwoord op mijn laatste wanhopige brief’ p. 76
‘Heb ik dat geschreven van die oranje rozen?’ p. 77
Vakantie in Luxemburg '79: ‘Tegen een berg in Wiltz’ p. 78

ZETTEN, W.J. van
[*Gedichten*], 6

Piggelmee: ‘Uitstekend. Dank U. 't Komt steeds vaker voor’ p. 21
Vraag[1]: ‘Zou nu ook P.C. Hooft, als in zijn dromen’ p. 58

II. Proza

BERNHARD, Thomas
De stemmenimitator. [*Fragmenten*], 5, pp. 1-6

BIESHEUVEL, J.M.A.
Kreet uit een kelderwoning, 11-12, pp. 1-21

BLANS, Nic
Het schilderij, 2, pp. 78-80

BRAAT, Jan Robert
Joeri Trifonov, *De oude man* (*Inleidend gedeelte uit Starik*)[2]. *Vert.*: J.R. Braat, 7, pp. 1-14

DONKERS, Tineke
Ann Beattie, *Hale Hardy en de verbazingwekkende beestvrouw. Vert.*: T. Donkers, 6, pp. 70-80

1 Ex tempore. Nieuwe Kerk, Amsterdam 18 maart 1981
2 In 1978 in Moskou o.d.t. Droezjba Narodov verschenen

HANSON, J.A.
Hout halen, 3, pp. 30-38

HART, Maarten 't
Het brandende braambos, 3, pp. 20-29

De waterstaafwouts, 4, pp. 1-22

De zaterdagvliegers, 7, pp. 20-29

HOTZ, F.B.
De thuiskomst, 3, pp. 1-12

Zeelucht, 10, pp. 28-39

KUIPER, P.N.
Ru Zhyuan, *Een verknipt verhaal. Inl. & vert.*: P.N. Kuiper, 11-12, pp. 123-124; 124-140

SANTEN, Sal
De brieven aan Saartje. Zes schetsen, 11-12, pp. 40-50
Liefste Saar: 'Salie was vanmorgen te laat gekomen' p. 40
Een eigen stekkie, pp. 40-42
Zusje en broertje, pp. 42-45
Koperen bruiloft, pp. 45-47
Schoenen, pp. 47-48
Anders, pp. 48-49
Jodin, pp. 49-50

STOUTE, René
Huwen, 6, pp. 105-114

TIMMER, Charles B.
Marina Tsvetajeva, *De duivel. Uit: Herinneringen en portretten. Vert.*: Ch.B. Timmer, 2, pp. 1-15

VERRIPS, Ger
Hardhandige beweging, 11-12, pp. 71-82, 85-91

VROEGINDEWEIJ, Rien
De stier van Spangen, 8-9, pp. 107-111

WAARDEN, Boudewijn van der
De koning weent[1], 8-9, pp. 79-83

WAASDORP, Joop
Bed and breakfast, 6, pp. 22-57 - Met portfolio, pp. 32-40
Verhaal van een reis naar en in Ierland; met foto's door Lou van Keulen

WARREN, Hans
Fragmenten uit 'Geheim dagboek' Deel I. 1942-1944, 8-9, pp. 1-9

1 Voor T. Holman

WILLEMSEN, August

Rubem Fonseca, *Zeven verhalen. Vert. & Nawoord*[1]: A. Willemsen, 10, pp. 68-90; 91-92

Gelukkig nieuwjaar; Het dodemansspel, pp. 68-72; 72-75

April, in Rio, 1970; Ommetje I; II, pp. 75-79; 79-80; 80-82

Dingen van de dag; Dikke darm, pp. 82-84; 84-91

IV. Kritische bijdragen

ASSELBERGS, A.J.M.

Dur und Moll of Hooglied en Doodslied, 4, pp. 56-62

'welke rol speelt de muziek in het poëtische en in het essayistische werk van Thomas Mann (1875-1955)?' Afscheidscollege gegeven op 28 nov. 1980

BAKKER, Rudolf

Jan Verkade of: Een Hollands drama in brieven, 7, pp. 32-56 - Met portfolio, pp. 57-74

Over de Parijse schilderperiode in het leven van Jan Verkade, die daarna als de auteur Dom Willibrord Verkade bekendheid verwierf; met de correspondentie tussen Jan en zijn ouders, 1892-1893

BARNARD, Benno

Wie is er bang van Erika Visser? Een portret in portretten, 4, pp. 32-52 - Met portfolio, pp. 33-44

BLANKEN, G.H.

Kaváfis aan het werk, 4, pp. 13-15

Over de twee versies van diens gedicht Ionisch (K.P. Kaváfis, Verzamelde gedichten I, p. 72) dat op 13 okt. 1896 o.d.t. Herinnering verscheen in het Atheense dagblad To Asty (De Stad) - hier in de vertaling van G.H. Blanken

1 Moderne Braziliaanse literatuur: Rubem Fonseca

BORGER, Edu

Emmanuel Berl, *Over Marcel Proust. Vert.*: E. Borger, 4, pp. 21-31

Aanvangsfragment uit Verhoor van Emmanuel Berl en Patrick Modiano, de door E. Borger verzorgde vertaling van Interrogatoire, suivi de Il fait beau, allons au cimetière

BRINKGREVE, Christien

Op zoek naar verlossing - Frederik van Eeden en de psychotherapie, 5, pp. 22-31

Over het psychotherapeutisch instituut dat in 1887 in Amsterdam werd opgericht door Frederik van Eeden en Dr. Van Renterghem en over Van Eeden als psychiater

BROUWERS, Jeroen

Halbo C. Kool. Eén jaargetijde, in de hel, 6, pp. 1-13

Over diens leven en werk en het thema: mislukking als kunstenaar en mens

BRUNT, Lodewijk
Een steen in de vijver? Het negentiende-eeuwse feminisme opnieuw onderzocht, 10, pp. 58-67
N.a.v. William Leach, True love and perfect union

BRUYN, J.B. de
De bespreking besproken, 8-9, pp. 145-149
Reactie op Wim Hottentot, Sex en eros bij Martialis (Homologie, dec. 1980) 'waarin de bespreker enig cultuurhistorisch commentaar en ook wat filologische kritiek op de vertalingen levert'

CHAMULEAU, Rody
Het verborgen leven van Mr. Jacob van Lennep, 4, pp. 71-75
Over diens zedenroman Klaasje Zevenster i.v.m. zijn eigen levenswandel

CHARLES, J.B.
Omzien naar profielen, V, VI, VII, VIII, IX, 2, pp. 97-111; 3, pp. 64-76; 4, pp. 76-92; 7, pp. 89-93; 8-9, pp. 164-172
Herinneringen en beschouwingen; VI en VII: herinneringen aan Bert Bakker

CYBULSKI, Kazimierz
Aleksandr Zinovjev, *Fragmenten uit 'Het communisme als realiteit'. Vert.*: K. Cybulski, 8-9, pp. 85-104

DEEL, T. van
De opstelling van het landschap. Over de schilderijen van Bob Nieuwenhuysen, 10, pp. 40-49 - Met portfolio, pp. 41-48

GOUDSBLOM, J.
Vanuit een zaal met slechte akoestiek, 10, pp. 22-27
Over de perikelen i.v.m. de vertaling in het Engels door beroepsvertalers, van zijn boek Nihilisme en cultuur

HAAR, Carel ter

De Duitse PEN-club en de emigranten. Terugblik op een in Frankfort gehouden tentoonstelling, 5, pp. 61-70, 73-84

Met een overzicht van de voornaamste internationale congressen en het probleem kunst/politiek voor W.O.II; ook over de Duitse PEN-club in exil vanaf 1934

HIGHSMITH, Patricia

Edwin Dorris, 2, p. 32 - Met portfolio, pp. 33-40

JACOBS, Pszisko

De protestmars 1937, 8-9, pp. 131-144

Mars ter ondersteuning van de dienstweigeraars

KUYPER, Jan

Charles Wells, 8-9, pp. 64-78 - Met portfolio, pp. 65-76

LANCÉE, J.A.L.

Oranje's beeld in later ogen, 8-9, pp. 38-51

Aanvulling en bedenkingen bij Charles Vergeer, De laatste woorden van Prins Willem (Maatstaf, XXVII, 1980, 12, pp. 65-100), inz. ‘op de naar ons besef hoogst oppervlakkige wijze waarop oudere geschiedschrijvers tot hun zekerheden kwamen in het debat over de historiciteit van Oranje's laatste woorden’

LEEFLANG, Ed

Pieter Giltay: de risico's van het serene, 11-12, pp. 56-69 - Met portfolio, pp. 57-68

MEULENKAMP, Wim G.J.M.

Elizabeth Smith (*1776-1806*) - *liefdesverklaring aan een dode*, 8-9, pp 118-130

MEYERS, J.

[*Anton Mussert*]

De jonge jaren van een leider, Anton Mussert (*1894-1912*), 2, pp. 87-96

Anton Mussert als ingenieur, 3, pp. 77-87

De geboorte van de NSB [*1931*], 6, pp. 116-124

Mussert in opmars: de beste jaren van de NSB (*1932-1935*), 8-9, pp. 150-106

Musserts grote vergissing (*1937*), 10, pp. 95-98; 100-106

OTTERSPEER, W.

Carry van Bruggen, het denken als deernis, 2, pp. 20-27

'Deernis is in ieder geval een van de fundamentele emoties van Carry's hoofdfiguren, samen met drang naar kennis' (p. 25)

PAARDT, Rudi van der

Vestdijk, Plato en Bunos, 3, pp. 15-19

Over klassieke elementen in Else Böhler, Ivoren wachters en De Poolse ruiter met de Plato-pastiche en de verwijzing naar Bunos, alias Werumeus Buning, en over de polemiek Vestdijk/Buning

Sporen van De gouden ezel in de Nederlandse letterkunde, 5, pp. 9-19

Over de bewerkingen van Apuleus van Madauros' roman Metamorfosen, vooral bekend onder de titel De gouden ezel, door Louis Couperus, P. van Limburg Brouwer, A.C.W. Staring, Gust Gils

PEEREBOOM, J.

Journaal, 10, pp. 108-114

Allerlei beschouwingen

POS, Hugo

Herinneringen, 6, pp. 58-68

Over de Surinaamse literatuur met herinneringen aan o.a. Bea Vianen, Albert Helman, René de Rooy, Henry de Ziel alias Trefossa

Pengel, 11-12, pp. 115-121

Over Jooie Pengel van de Nationale Partij Suriname

PRICK, Harry G.M.

Lodewijk van Deyssel, *Bitter kilt en zilt. Over Joris-Karl Huysmans' Là-Bas*, 8-9, pp. 12-36

Over Van Deyssels belangstelling voor Huysmans' Là-Bas en zijn besprekingen ervan in De Nieuwe Gids (VII, 1891-1892, dl. 1 - okt. '91 - pp. 112-117), Nederland (1891, dl. III, pp. 369-394 - hier opgenomen pp. 19-32) en voor De Amsterdammer (maart 1892 - evenwel geweigerd en hier nu gepubleerd pp. 32-35)

RUDNIK, Raphael

The high-wire act of Gam Klutier, 6, pp. 84-95 - Met portfolio, pp. 85-92

SCHOUTEN, Rob

Ceterum censeo, 2, pp. 81-86

In deze nieuwe rubriek 'is het de bedoeling...' de lopende poëtische productie in Nederland zo veel en compleet mogelijk bij te houden'
Herman de Coninck, Met een klank van hobo, pp. 83-84
Judith Herzberg, Botshol, pp. 84-86
Heleen Hildering, Saaie gedichten voor huisvrouwen, pp. 81-82
Adriaan Morriën, Avond in een tuin, pp. 82-83

Ceterum censeo, 3, pp. 58-63

C. Buddingh', Verzen van een Dordtse Chinees, pp. 58-59
J.B. Charles, De blauwe stoel, pp. 61-62
Ida Gerhardt, Dolen en dromen, pp. 59-61
Klaas Vondeling, Het geheugen van de tijd, pp.62-63

Ceterum censeo, 4, pp. 64-67

Thomas Rap, Villa, pp. 65-66
J.H. Speenhoff, De beste gedichten van... Inl.: W. Wilmink, pp. 66-67
Martin Veltman, De zaken & de dood, pp. 64-65

De Brenta [*rivier van Venetië*], 5, pp. 32-44 - Met portfolio, pp. 33-40

Reisherinnering, met foto's

Ceterum censeo, 5, pp. 48-54

Drs. P. en Paul Lemmens, Herenspraak, pp. 53-54
Martin Reints, Waar ze komt daar is ze, pp. 48-49
Gertrude Starink, De weg naar Egypte, pp. 49-52

Ceterum censeo, 6, pp. 96-103

H.C. ten Berge, Nieuwe gedichten, pp. 96-98
Willem Bijsterbosch, Motief onbekend, pp. 98-100
Jan Kal, Assepoester, pp. 100-101
De dood. Bloemlezing door Anton Korteweg, pp. 101-102
De stilte. Bloemlezing door Kees Fens, p. 103

Ceterum censeo, 7, pp. 80-86

Andreas Burnier, Na de laatste keer, pp. 81-83
Hans Faverey, Lichtval, pp. 84-86
Patricia Lasoen, Landschap met roze hoed, pp. 83-84
Lucebert, Oogsten in de dwaaltuin, pp. 80-81

Ceterum censeo, 8-9, pp. 112-117

Ed Leeflang, Bewoond als ik ben, pp. 116-117
Simon Vestdijk, Een op de zeven; Fabels met kleurkrijt, pp. 112-114
Elly de Waard, Furie, pp. 114-116

Ceterum censeo, 10, pp. 114-120

Bart Chabot, Popcorn, pp. 115-116
Luuk Gruwez, Een huis om dakloos in te zijn, pp. 116-118
Karel Jonckheere, De overkant is hier, pp. 118-119
Bert Popelier, De hofnar spreekt, pp. 119-120
Ellen Warmond, Ordening, pp. 114-115

Ceterum censeo, 11-12, pp. 102-108

G.J. Resink, Transcultureel, pp. 104-105
J. van Tooren, Oogwenken, pp. 102-103
Leo Vroman, Het verdoemd carillon, pp. 105-108

SIMONS, W.J.

Het boek in bezettingstijd. Voorbarige conclusies, 10, pp. 1-17

Over de situatie in Nederland, vooral vanaf de instelling van de Kultuurkamer (25.9.1941), voorafgegaan door een schets van de jaren 1933-1939 en de emigrantenliteratuur

TROMP, Bart

Revisionisme en sociaal-democratie, 6, pp. 14-20

Over de ideeën van o.a. Eduard Bernstein en Hugh Gaitskell en hun tegenstanders Tekst van een voordracht op het congres 'Grepen uit de geschiedenis van de Wiardi Beckmanstichting van de P.v.d.A.t.g.v. zijn 35-jarig bestaan in jan. 1981

VERGEER, Charles

Drogon I, 2, pp. 46-63

Over de receptie van Arthur van Schendels eerste boek, verschenen in 1896 - slechts éénmaal herdrukt in 1935 en opgenomen in het Verzameld werk (1976-78) als openingsstuk - een 'breekpunt' in de discussie tussen de Tachtigers en Alphons Diepenbrock over kunst om de kunst/kunst met een idee - polemiek die, met nieuwe gegevens o.m. uit het archief van uitgever Versluys, wordt geschetst

ZAAL, Wim

Memoreni - Notities over een ontspoorde meester [*Guido Reno, Bologna, 1575-1642*], 3, pp. 39-53 - Met portfolio, pp. 41-48, 53

ZONNEVELD, Peter van

Willem Bilderdijk, de verliefde balling (*1795-1797*), 8-9, pp. 52-63

Hoofdstuk, over de eerste twee jaar van Bilderdijks ballingschap die 11 jaar zou duren, uit de nog te verschijnen biografie o.d.t. De gefnuikte arend

Rubriek: De plastic zak

Leopold M. van den Brande, [*Brieven aan de redactie*], 2, pp. 113-115; 7, pp. 95-96

Brief m.b.t. de redactionele houding tgo. Vlaamse auteurs, als begeleiding van gedichten ter opname in het tijdschrift; antwoord van Th.A. Sontrop, met reden van de weigering van de gedichten Voorstel om een Vlaams-Nederlands jongerenpoëzienummer voor Maatstaf samen te stellen

Bijzonder nummer

Dostojevskinummer
(nr. 1, 184 pp.) - Met portfolio, pp. 64-72
[Samenstelling] & Inleiding[1]: Martin Ross

BIESHEUVEL, J.M.A.

Ziek in bed, pp. 27-43

Herinneringen, terwijl hij ziek in bed ligt, o.a. aan een bekende die, evenals de auteur, Dostojevski's Witte nachten ‘het roerendste verhaal’ vond dat hij kende

1 Dostojevski 1881-1981, pp. 1-3

BROUWER, Sander
Dostojevski en de tijd, pp. 144-150
Over de rol van de tijd in diens romans

ENG, J. van der
Twee vormen van realisme. Dostojevski en Flaubert, pp. 135-143
De vergelijking is wat Flaubert betreft beperkt tot Madame Bovary

GRÜBEL, Rainer Georg
Woord, bewustzijn, daad. Enkele opmerkingen over het fantastisch realisme bij Dostojevski en zijn betekenis voor de Europese kultuur van de 20ste eeuw, pp. 118-134
Over de relatie woord-daad en bewustzijn-daad in het literair oeuvre en over 'het fantastisch realisme: een interferentie van mogelijke en reële wereld'

HART, Maarten 't
Dostojevski en Dickens, pp. 73-79
'Dostojevski (is) inderdaad beïnvloed door Dickens, maar helaas vooral in ongunstige zin' (p. 74)

KINGSMA, Jelle
Dostojevski in het Nederlands, pp. 151-184 - Met facs.
Bibliografie (vertalingen en studies)

NIEROP, Maarten van
Een ster genaamd Alsem. Dostojevski's verzet tegen de Verlichting, pp. 45-64

SMIT, Louis
Iets over humor bij Dostojevski, pp. 81-86

TIMMER, Charles B.
Hoeveel kost bij Dostojevski een begrafenismaal?, pp. 4-17

Over ‘de rol van het geld’ in Dostojevski's oeuvre, geconcentreerd op een paar scenes uit Misdaad en straf (= Schuld en boete)

Een dialoog om Dostojevski, pp. 87-93

Inleiding tot en mededeling van enkele brieven uit de correspondentie 1956-1971 met psycholoog en Dostojevski-kenner S.V. Margadant

WIJZENBROEK, Annie

Dostojevski en Multatuli, een literaire ontmoeting aan de speeltafel, pp. 18-26 - Met afbn.

Vergelijking van beider activiteiten aan de speeltafel en van De speler (1866) en Millioenen-studiën (1873); over de roulette als literair thema

WOLDRING, H.E.S.

Dostojevski's levenslied, antropologie en ethiek in het licht van zijn filosofie, pp. 94-105

Poging tot interpretatie van Dostojevski's religieuze denken en de in dit denken centrale godsdienstige begrippen, in het licht van de Russisch-orthodoxe theologie

WOLZAK, Henk

Vragen over Dostojeveski, pp. 107-117

De vijf vragen van Dirk Coster voor de Dostojeveski-enquête van De Stem (I, 1921, dl. 2, pp. 1057-1107) mét vijf nieuwe vragen; antwoorden van Charles B. Timmer (pp. 108-107), Maarten 't Hart (pp. 109-113), J.H. Verkuyl (pp. 113-114), Karel van het Reve (pp. 114-117)

Naar Morgen

Opgericht in 1969

Redaktie: Bob Bartels, Martin Boot, Dorette van Kalmthout
Redaktiesecretariaat: Postbus 6254, 5600 HG Eindhoven
Uitgever: Opwenteling. Coöperatieve vereniging van auteurs voor presentatie van literatuur u.a., Eindhoven

Nrs. 41, 42-43, 44[1]

Artikel van de redactie

Voorwoord, 42-43, p. 3

I. Poëzie

ADELAAR, Willem
[*Gedichten*], 42-43, pp. 4-11
Univers, pp. 4-7
1. 'Onder dit vergrootglas' p. 4
2. 'Met de tong die ik uitstak' p. 5
3. 'Ik heb gebloed' p. 6
4. 'Ik maak de spiegel in de lijst' p. 7

Relativi-tijd: 'Ik ben al hier' p. 8
1980: 'de een amputeert' p. 9
Bal masqué: 'achter het masker' p. 10
Drijfveer: 'Het is een vrouw' p. 11

BEVERS, Bert
De nadering, 42-43, pp. 12-14
1. 'het is haar voor te blijven' p. 12
2. 'de tijd glijdt' p. 13
3. 'er kiemt een strijd' p. 14

1 De nummers maken tevens deel uit van de boekserie Onze Dichters; in deze serie zijn het respectievelijk de nrs. 163, 164-165, 168.
Elk nr. telt 40 pp., behalve nr. 42-43 (83 pp.). Met gegevens over de auteurs achterin elk nummer

BOSCHMAN, Hedy

[*Gedichten*], 41, pp. 30-31

‘in harmonie liggen daar de velden’ p. 30

‘rimpelloos verloopt het water’ p. 31

CORNUIT, Tom

[*Gedichten*], 42-43, pp. 21-22

Een eeuwige eenheid (*John Lennon*): ‘de ontvanger’ p. 21

Standvastig: ‘ik staar’ p. 22

COUMOU, Wil

[*Gedichten*], 42-43, pp. 23-27

Wens: ‘Tomeloos drinken’ p. 23
Naaktstrand: ‘Geen zomerfruitborsten’ p. 24
Laatste wil: ‘Als ik dood ben’ p. 25
Verliefdheid: ‘Je tekende sterretjes’ p. 26
Vrouwenleed: ‘Twee uitdagende jonge borsten’ p. 27

DAM, Géraldine

[*Gedichten*], 44, pp. 3-6

‘Dan slaat zij de donkerblauwe’ p. 3
‘Het kraaiend bewind’ p. 3
Dezelfde taal: ‘We hebben ons eilandje’ p. 4
‘Ze gaan nog slechts’ p. 4
Paper-tiger: ‘Souplesse en tandenblikker’ p. 5
Stress: ‘Gerieflijk woont het in 't welvaartsvlees’ p. 5
Place du Tertre: ‘is zichzelf weer’ p. 6
‘Zie niet’ p. 6

ESCH, Han van

[*Gedichten*], 42-43, pp. 28-29

1. ‘een grijze sneeuwlucht’ p. 28
2. ‘ik zeefde het landschap’ p. 28
3. ‘ze leunde’ p. 29
4. ‘het wachten was op’ p. 29

GERAEDTS, Peter

[*Gedichten*], 41, pp. 25-27

‘Vormen omspelen zacht’ p. 25
‘Ik zie velden’ p. 25
Tegenstelling: ‘Dansende grashalmen’ p. 26
Afwachtend: ‘In het brandpunt’ p. 27

Tussen Maas & mergel, 44, pp. 7-11

1. ‘Een hand zaait in de wind’ p. 7
2. ‘Zon rafelt bomen uiteen’ p. 8
3. ‘Zelfs de lucht die je hier’ p. 9
4. ‘Je warme adem de föhn’ p. 10
5. ‘Blauwazuur het laken’ p. 10
6. ‘Een stenen brug tussen stad’ p. 11

HAESLAND, Amanda

[*Gedichten*], 44, pp. 13-18

‘roerloze kat’ p. 12
‘bestemd tot stof te keren’ p. 13
‘toen was het licht verblindend’ p. 14
‘de maan is uitgedoofd’ p. 15
‘je adem is de wind’ p. 16
‘de ploeg zwoegt’ p. 17
‘hark kluiten’ p. 18

HAGENAARS, Albert

[*Gedichten*], 42-43, pp. 30-31

Bergen op Zoom: ‘Een zaliglate wandeling’ p. 30
Antwerpen: ‘Naar wie haar stadbronstig binnenrijdt’ p. 31

HAUTMANS, Paul

[*Gedichten*], 42-43, pp. 32-39

Deuren: 'De deur' p. 32
Een lichaam in de geschiedenis: 'Mijn oog, oog van winter' p. 33
Vrije liefde: 'Ik kus je oor' p. 34
Als ik aan de oorlog denk waar ik achter sta: 'Ik schrijf in crisistijd. Wat op me afkomt en wat aan me knaagt' p. 35
De dichter, de zwaargewicht: 'Een steen van inkt' p. 36
Blikvoer: 'Negen september negentienhonderdtachtig' p. 37
Geen naam: 'Elke dag verdwijnt en sterft iemand' p. 38
Eindafrekening: 'Na maanden van afwezigheid' p. 39

KLOK, Kees

[*Gedichten*], 41, pp. 32-33

Aan de rand van de stad: 'Achter de dijk' p. 32
Hof Dordrecht, 3 februari 1978: 'Onder de balken van een benauwd' p. 33

LAERHOVEN, Baptista van

[*Gedichten*], 42-43, pp. 40-48

Moeder, November: 'Even nog de gloed' p. 40
Wat ik zag: 'In het najaar' p. 41
Late zomeravond: 'de avond valt' p. 42
Stilte om de zon: 'zichtbaar staan je voetstappen' p. 43
Ziekenhuis (*Léon*): 'drie turven hoog' p. 44
'Late roos' p. 45
Mijn vriend: 'je adem nog aan' p. 46
Goed nieuws: 'Want!' p. 47
Winteravond: 'vandaag kwam ik de omslag tegen' p. 47
Afscheid: 'vol woede laden' p. 48

LEY, Silva

Drie verzen van een ander weten, 42-43, pp. 49-51

1. *Vergaderzaal*: 'Zij zaten en aten vepletterend' p. 49
2. *Examenzaal*: 'Zij zaten en aten verbeten' p. 50
3. *Bioscoopzaal*: 'Zij zaten en aten bronstig' p. 51

LINDENBERG, Abraham A.

[*Gedichten*], 41, pp. 28-29

Tijd en ruimte: 'Grootmoeders klok tikt rusteloos de tijd af' p. 28

Slachtoffer van de tijd: 'Als verkeerstekens vliegen de tijden voorbij' p. 28

Psychedeliek: 'Liefde is toch jullie?' p. 29

LUYKX, Pieter

[*Gedichten*], 42-43, pp. 52-53

'ik weet' p. 52

'hij heeft geleefd' p. 53

NOF, Bep

[*Gedichten*], 44, pp. 19-25

'Stil is het zwijgen' p. 19

Een paar kleine gedachten: 'Lang voordat ik je kende' p. 20

'Eens zocht mijn ziel' p. 20

De eerste schooldag: 'Als vlinders' p. 21

'De dagen die ik tel' p. 22

'Mijn stem is leeg' p. 22

‘Ik verloor mijn eenzaamheid’ p. 23
Israël: ‘Mijn lied van het land’, p. 24
Tijd geven: ‘Ik had mijn lichaam’ p. 25

OERS, Amie van
[*Gedichten*], 42-43, pp. 54-55
‘kom niet dichter bij me’ p. 54
‘dit wordt een afscheid’ p. 55

PEETERS, Marijke
[*Gedichten*], 42-43, pp. 56-57
Reizen in mijn hoofd: ‘ik heb vogels in mijn hoofd’ p. 56
De levensboot: ‘iemand zei me’ p. 57

PENNARTZ, Cyriel
[*Gedichten*], 41, pp. 38-39
Eendagsvlieg op sterven: ‘Spartelend wegwerpleven in de vensterbank’ p. 38
Station: ‘Iedereen wacht’ p. 39

PERPEILLE
[*Gedichten*], 42-43, pp. 58-61
1. *Voor els en geert*: ‘van het meerdere geweld’ p. 58
2. ‘gedachtenkracht te weinig uitgedreven’ p. 59
3. ‘altijd maar naast staan altijd ver buiten de moeder’ p. 59
4. ‘overal heerst angst’ p. 60
‘angst om macht te verliezen’ p. 61

POT, Trudi
[*Gedichten*], 41, pp. 3-9
Serie, p. 3
1. ‘Voor de dag hapert’
2. ‘Wie programmeerde’
3. ‘Ben je het weer?’

‘Moeder die voedt met’ p. 4
‘Zingende maan tussen’ p. 5
‘Jij die niet bent dan’ p. 6
‘Ik ben de kraakheldere geest’ p. 7
‘Feest, nooit dan in droom’ p. 8
‘Dienstbare geest’ p. 9

RIJSEWIJK, Ad van

Omdat er nog iets menselijks in me is, 42-43, pp. 65-72

1. ‘het zijn de lege tijden’ p. 65
2. ‘het zijn de mensen’ p. 66
3. ‘het is enkel de wereld’ p. 67
4. ‘je doet 't ook’ p. 68
5. ‘maar we gaan niet akkoord’ p. 69
6. ‘in de straten ontmoeting’ p. 70
   ‘we doen de gebeurtenissen over’ p. 71
7. ‘we sjouwen de gebeurtenissen mee’ p. 72

RUITEN, Thomas

[*Gedichten*], 41, pp. 10-11

(*teken*): ‘De lucht is zwaar en grijs’ p. 10
(*rite*): ‘Rechtop staande bepiste hij de plek’ p. 11

SCHOORL, Peter
[*Gedichten*], 41, pp. 12-16
'Schuchter kom ik naar je toe' p. 12
'Langzaam trekt mij iets voorbij' p. 13
'Helle roomse kamer' p. 14
'Weke geur van lichaam' p. 15
'Langzaam rol ik van je af' p. 16

SCHRAUWEN, Rik
Voor een gestoorde vriend, 44, pp. 26-31
1. 'Men kent je niet' p. 26
2. 'De zoekende ogen' p. 27
3. 'De wijze waarop' p. 28
4. 'Als we straks weer slapen' p. 29
5. 'In het uur van dagen' p. 30
6. 'Aan de nerven' p. 31

SCHUDDEBOOM, Peter
[*Gedichten*], 42-43, pp. 73-74
Onzeker langs: 'Op weg zie ik hun voorbeelden' p. 73
Gedichtenschrijver: 'Ik wil alleen een muur hebben' p. 74

STROUCKEN, Jacques
[*Gedichten*], 42-43, pp. 75-76
Liggend op Leenderheide: 'Alle gedachten komen je aangewaaid' p. 75
'het tandbederf van de tijd' p. 76

THIJS, Henri
[*Gedichten*], 44, pp. 36-38
'Ik heb maling aan de tijd' p. 36
Sneeuw in de ochtend: 'Met de daken in de winterochtend' p. 37
Dag en nacht: 'Dagen' p. 38

VALK, Liesbeth

[*Gedichten*], 42-43, p. 77
‘soms ben ik’
‘een kamer’
Vriendschap: ‘zonder me aan te raken’

VEEN, Debbie van der
[*Gedichten*], 41, pp. 19-24
Waken: ‘de dag’ p. 19
‘Het huis’ p. 20
‘mijn hele leven’ p. 21
‘vervloekte pijn’ p. 22
Oud: ‘ogen’ p. 23
Kinderlijk optimisme: ‘geen ijsjes vandaag’ p. 24

WAGTMANS, Kees
[*Gedichten*], 42-43, pp. 78-80
Ochtend: ‘met de hoedanigheid van het witte licht’ p. 78
‘zorgenrood en een gestrikte schoenveter’ p. 79
Een molens ideaal[1]: ‘met onthoofde woorden stamel ik over pas’ p. 80

1 Voor Caroline, Liliane & Henk

II. Proza

BERG, Adri van den
[*Verhalen*], 42-43, pp. 15-20
Een absurd klein bootje, pp. 15-17
Bij de bron, pp. 18-20

ORIENTI, Daniel d'
[*Verhalen*], 41, pp. 34-37
Oud bruin, pp. 34-36
Marie, pp. 36-37

ROOIJAKKERS, Vivian
[*Verhaal*], 41, pp. 17-18

RUIJTER, Martin de
Het gezicht op het water, 42-43, pp. 62-64

STROET, Henri
Enzio zocht het geluk, 44, pp. 32-35

New Found Land

Opgericht in 1981

Redactie: Hans Faverey, Louis Ferron, Hans Keller, Barber van de Pol
Redactieraad (*nr. 2*): Peter Bulthuis, Remco Campert, Kees van Kooten
Redactiesecretaris: Marijke Borgart
Redactie en administratie: Van Miereveldstraat 1, 1071 DW Amsterdam
Uitgeverij: De Bezige Bij, Amsterdam

Jg. I[1],	nr. 1:	september 1981, 112 pp.
	nr. 2:	november 1981, 116 pp.

Artikels van de redactie

Mainzer Beobachter[2], 1, pp. 87-88
Mededeling van een passage uit Cd Busken Huet, Litterarische fantasien en kritieken, over Multatuli en de zg. Mainzer Beobachter waaruit hij nieuwtjes mededeelde in de Haarlemsche Courant
De rubriek opent telkens met een citaat uit een bijdrage van Multatuli

Kraken in De Krakeling. Het Hermans-Goedegebuuredebat van 7 juni 1981 in 'De Krakeling'. Zo volledig mogelijk! Met de discussie na de pauze, 2, pp. 80-90; 90-99
Mededeling van de door W.F. Hermans en Jaap Goedegebuure geautoriseerde versie, op basis van de geluidsbanden van de VARA. 'Waar de auteur dat nodig achtte, heeft hij hier en daar de ambiance in de zaal gekarakteriseerd'. Aan de discussie werd deelgenomen door o.m. Frieda Balk, Frans Janssen, Carel Peeters, Anneke Reitsma, Gerrie Stout

I. Poëzie

BALKT, H.H. ter
Drie gedichten, 1, pp. 61-63
Tv en kinderen: 'Kinderen lopen onder een hemel van vijf cent' p. 61
Valse slotenmaker: 'Zie de slotenmaker wandelen.' p. 62

1 Biobibliografische gegevens achterin elk nummer
2 De titels met een * behoren tot de rubriek: Mainzer Beobachter

Nonnen: ‘Nonnen van zwart linnen’ p. 63

BERNLEF, J.

Gedichten, 2, pp. 43-48

Evenwicht: ‘Deze vissershutten lijken het’ p. 43

Getsjielp rond een bloem: ‘Hij schreef mij voor: de weg’ p. 44

Geluk: ‘Het paard haast in de kamer’ p. 45

Midwinter: ‘Midden in de winter valt het stil’ p. 46
Landschap met regenwolk: ‘Een handvol as in een plas’ p. 47
Kat in vreemd pakhuis: ‘Hier grenst bekende huiselijkheid’ p. 48

BLOEM, Rein

Leven op aarde (*een drieluik*), 2, pp. 68-71
Het aanbreken (*fons vitae*): ‘zo moe vaak’ p. 68
Het klimmen: ‘stilstaan zich’ p. 69
Het sluitstuk (*fibula*): ‘vandaag’ pp. 70-71

DOOREN, Frans van

Giacomo Leopardi, [*Gedichten*] *uit: Canti*[1]. *Inl.* & *vert.*: Fr. van Dooren, 2, pp. 49-51; 52-65
XII *L'infinito - De oneindigheid*, pp. 52-53
XIII *La sera del di' di festa - De avond van de feestdag*, pp. 54-57
XIV *Alla luna - Tot de maan*, pp. 58-59
XV *Il sabato del villaggio - 's Zaterdags in het dorp*, pp. 60-63
XXVIII *A se stesso - Tot zichzelf*, pp. 64-65

EIJKELBOOM, Jan

John Donne, *To his mistris going to bed - Tot zijn geliefde bij het naar bed gaan*, 1, p. 93
Uit: John Donne, Tien liefdesgedichten en drie preken. Vert.: J. Eijkelboom, 1958

KROL, Gerrit

Vier gedichten, 1, pp. 71-74
Het dagelijks leven: ‘Kijk hoe het op de oceaan toegaat;’ p. 71
Canada 's zomers: ‘Zo'n rivier die naar het Noorden gaat’ p. 72
Nevada: ‘Het benzine- of pompstation’ p. 73
Afsluitdijk: ‘Als je aan zee staat, en je ziet de kim niet’ p. 74

1 In de rubriek: Vertaallaboratorium. Inleiding: Giacomo Leopardi in het Nederlands

TOORN, Willem van

Engelse suite, 1, pp. 32-35

Jacht: 'Doolhoven staan tot aan de horizon.' p. 32

Verlaten landgoed, pp. 33-34

1. 'De vijver in het park. Hier heeft een kind' p. 33
2. 'De lady van de manor is getikt.' p. 34

Ordnance survey: 'De kaart geeft houvast over waar wij zijn' p. 35

Vertaallaboratorium

Jorge Luis Borges, El Angel. Uit: La Nacion (*1979*), 1, pp. 37-50

Vertalingen:

Giovanni, Norman Thomas di, *'Let no man be unworthy of the Angel'*, p. 40
Lemm, Robert, *'Dat de mens niet de Engel beschame'*, p. 46
Nooteboom, Cees, *'Laat niemand de Engel onwaardig zijn'*, p. 49
Pol, Barber van de, *'Laat niemand de Engel onwaardig zijn'*, p. 39

Commentaar:
Fens, Kees, *Gebed om een goed einde*, pp. 44-45
Lemm, Robert, *Hoe ik 'El Angel' lees*, p. 47
Matsier, Nicolaas, *Heer, Engel, Borges*, p. 41
Meijsing, Doeschka, [*Commentaar n.a.v. de Engelse vertaling*], pp. 42-43
Nooteboom, Cees, [*Commentaar in een brief aan B. van de Pol*], p. 50 - facs.
Pol, Barber van de, [*Commentaar*], p. 39

II. Proza

JOYCE & CO
Venetiaanse brieven V, 1, pp. 81-86

KELLER, Hans
Juliette, 1945 *, 1, pp. 90-91

LEMM, Robert
J. Rentes de Carvalho [*Verhaal*] *. *Vert.*: R. Lemm, 2, pp. 77-78

RAMOS, Wilma
J. Rentes de Carvalho, [*Verhaal*] *. *Vert.*: W. Ramos, 1, pp. 89-90

RITZERFELD, J.
In Franzensbad[1], 1, pp. 75-80

STOUTE, Henrik
Koan in Cairo, 1, pp. 64-70

WINTER, Leon de
De herinnering aan haar zoon, 2, pp. 72-75

IV. Kritische bijdragen

1 Gedateerd: Juni-aug. 1980

BRILL, Paul

Sans famille, 1, pp. 1-2

Over Ronald Reagan, Jimmy Carter, Dries van Agt, Joop den Uyl, François Mitterand

Sans famille, 2, pp. 1-2

Over het 'koppen maken' voor artikels door journalisten

DOOREN, Frans van

Borges' El Angel en Dante *, 2, pp. 78-79

Commentaar bij Vertaallaboratorium Jorge Louis Borges, El Angel (nr. 1, pp. 35-50)

FERRON, Louis
[*Beschouwing*] *, 1, pp. 88-89
'... de situatie waarin menige weldenkende burger zich heden ten dage bevindt op het moment dat hij zijn tribuut moet betalen aan de opvattingen die hij er nopens onze staats- en maatschappijinrichting op nahoudt'

FUCHS, Rudi
Het verlangen, de nomaden, 1, pp. 51-56 - Met ill.
Herinneringen aan ontmoetingen met kunstenaars

KELLER, Hans
[*Beschouwing over de kabinetsvorming in Nederland*] *, 1, p. 92

LAMMERS, Geertje
Noel Byron, [*Een brief d.d. Genoa, 29.5.1823*]. *Uit: Byron's letters and journals. X* (*1980*) *. *Vert.*: G. Lammers, 2, pp. 76-77
Een brief aan Stendhal

POL, Barber van de
[*Beschouwing*] *, 1, pp. 91-92
Bij de piraten TV-uitzendingen na twaalven, met 'gein, sex en spanning'

WEEBER, C.
Toelichting op de Peperklip, 2, pp. 66-67 - Met afbn.
Een woningcomplex te Rotterdam

WINTER, Leon de
Beelden! Beelden! Beelden!, 1, pp. 57-60
Over het ontstaan van zijn roman De verwondering van de jongere Dürer en van zijn scenario en film De verwondering van Herman Dürer

Bijzondere gedeelten

De lichting van de Titanic
(nr. 1, pp. 3-31) - Met afbn., prtn.

HAAKMAN, Anton
De Titanen of De ondergang van een superieur geslacht, pp. 19-24
Waarheid en legende over de ondergang van de Titanic

KELLER, Hans
Leeft de Titanic?, pp. 15-18
Over de Olympic en de Titanic die er een replica van was, het plan om drie nieuwe Titanics te bouwen, en de poging de gezonken Titanic op te sporen

NIJMEIJER, Peter
In gesprek met Hans Magnus Enzensberger over De ondergang van de Titanic. De catastrofe als angstsyndroom en handelsobject, pp. 3-10
Over de constructie van Enzensbergers comedie De ondergang van de Titanic. Drieëndertig zangen en zestien andere gedichten

WALRECHT, Aldert
Niks geen 'Ondergang van de Titanic', pp. 11-14
Over Hans Magnus Enzensberger, De ondergang van de Titanic
Met bibliografie van boeken over de Titanic en zijn ondergang

ZWIER, GERRIT Jan
I no savvy - God he savvy, pp. 25-31
Over Archibald Bottomore, die de ramp overleefde, en uit dankbaarheid zendeling van de London Missionary Society werd in Nieuw-Guinea, waar hij tijdens de Vailala-Razernij onder de papoea's in 1919 werd vermoord; met fragmenten uit zijn Titanic-boek Quo Vadis en uit zijn Nieuwguinese dagboek; dit alles op basis van een artikel in de Sydney Tribune van 12 dec. 1919

Stendhal, een liefdesverklaring
(nr. 2, pp. 3-42) - Met afbn., facs., ill., prtn.

FERRON, Louis
Tijdtafel, pp. 4-7
Mededeling van een brief van Julien Sorel aan Stendhal, pp. 25-27
De brief is gedateerd Besançon, de citadel, 1827, en Sorel schrijft over Le rouge et le noir dat zijn levensgeschiedenis zou zijn

JOYCE & CO
De brieven van Stendhal, pp. 15-20
'Het meest complete beeld van de schrijver, zijn leven, zijn werk en zijn tijd wordt opgeroepen door de lectuur van zijn brieven, waarvan hier een korte beschrijving volgt'

LANGE, Daniël de

Het hoofdstuk als bouwsteen (*?*) *in 'Le Rouge et le Noir'*, pp. 21-24
Over de vreemde hoofdstukafbrekingen en -aanvangen in Stendhals werk

LEPPERS, Ger
Stendhal en het begin van de romantiek, pp. 28-37
Over Stendhals literaire, politieke en filozofische ideeën

LIJSEN, N.
Stendhal, *Dagboek. Vert.*: N. Lijsen, pp. 8-14
Met een catalogus van zijn boekenbezit

MOERKERKEN, E. van
Fotojacht naar Stendhal, pp. 38-39

POEL, Ieme van der
De schitterende leugenaar, pp. 40-42
'De romans van Stendhal gaan eigenlijk maar over twee dingen: de liefde en de politiek... en tussen deze twee begrippen bestaat een vrijwel doorlopende wisselwerking' (p. 40)

Ramp

Kwartaalschrift voor taal noch teken
Opgericht in 1975

Redaktie: Wim Brands, Ruud Hisgen, Cees van Hoore, Paul F. Leive, Esther Peze
Secretariaat: Postbus 93478, 2509 AL 's-Gravenhage

Nr. 11-12, 99 pp.	=	*Dat eeuwige verleden. Een overzicht van de Ierse letteren van nu en toen*
Nr. 13, 72 pp.	=	*Reina Prinsen Geerligsprijs*

I. Poëzie

BRANDS, Wim
Op zee, 13, p. 55
'Daar ligt hij, die vroeger voldoende'

BIJSTERBOSCH, Willem
Menu, 13, p. 54
'muziek of vleeswaren, mijnheer?'

GEEMERT, J.H. van
[*Gedichten*] 13, p. 56
Tweevoud in perspektief: 'Hier vind ik mezelf later - ijs en weder'
Terug: 'Een geur verplaatst me naar een eiland'

HELSLOOT, Kees
[*Gedichten*] 13, p. 57
Les: 'pas op het allerlaatst'
Vooruitgang: 'vergeleken met vroeger'

HILBRANDS, Menno
Asyl, 13, p. 58

‘En door het licht verblind’

HISGEN, Ruud

Hoge Veluwe, 13, p. 59

1. *Herfst*: ‘In het heidevergezicht’
2. *Lente*: ‘Op zijn sokkel’

HOLIERHOEK, Kees

[*Gedichten*] 13, p. 60-61

Opstand: ‘de zonen die hun vaders willen doden’, p. 60

Door kappers hand: ‘de kapper is een duif met kuif’, p. 61

HOORE, Cees van

Ilford, 13, p. 62

‘Omstanders in duffels weggedoken’

KORTEWEG, Anton
[*Gedichten*] 13, p. 63
Vak: 'Met een allesomvattende liefde'
Bijbaan[*pro Deo*]: 'Ze zijn er nog, jonge dichters die vragen'

LEIVE, Paul
Vadertje Badplaats, 13, p. 64
'Nieuw-Assyrië aan zee'

V. Illustratie

Burg, Sonja van der & Oosten, Margot van, 13, pp. 42-51
Jonge, Peter de, 13, pp. 66-73
Verhoef, Marijke, 13, pp. 11-21

Bijzonder nummer/gedeelte

Dat eeuwige verleden
Een overzicht van de Ierse letteren van nu en toen
(nr. 11-12, 99 pp.) - Met ill.

Poëzie[1]

HISGEN, R.G.W. & WEEL, A.H. van der
Seamus Heaney, pp. 41-46
Eenwording; Sweeney verdwaald, p. 44; 45
Een vlieger voor Michael en Christopher, Nieuwe werelden, p. 46

James Joyce, pp. 63-65
Het Heilig Officie[2]

Thomas Kinsella, pp. 79-84

1 De vertalingen zijn telkens voorafgegaan door de oorspronkelijke Engelse tekst
2 Inleiding (pp. 63-64): Van de kant van Joyce: 'The Holy Office'

Offer; Op de viersprong, Twee epigrammen, p. 83; 84

John Montague, pp. 30-39
James Joyce; Terug, Sweeney; De dans, Boodschap, p. 36; 37; 38
Seskligreen, Voor de heuvelmoeder, De Henge-steen en de kromstaf, p. 39

Richard Murphy, pp. 24-27
De leesles; Balls Kreek, Boerenleven, Zonsopgang, Beschutting, p. 26; 27

Desmond O'Grady, pp. 50-57
A. Roland Holst, Reigers; Requiem voor Paddy O'Reilly, p. 55; 56
Taverna Tropicana, Alexandria, Lente, p. 57

Sean O'Tuma, pp. 14-16
Waar zullen we wandelen?, Liefdesspel, De dichter tot zijn vrouw, p. 16

PEZE, Esther
Brandan Kennely, pp. 67-71
Het huis dat Jack niet bouwde, p. 70
In het bijzonder na de verkrachting van haar kind, Wilde kastanjes, p. 71

Proza

BÖGELS, Theo
John MacGahern, *Mijn liefde, mijn parapluie. Vert.*: Th. Bögels, pp. 72-78

HISGEN, R.G.W. & WEEL, A.H. van der
[*Vertaalde verhalen*]
Mary Lavin, *Tom* (*fragment*), pp. 85-89
James Plunket, *Dublin Fuseliers (fragment)*, pp. 17-13

Kritische bijdragen

HISGEN, R.G.W. & WEEL, A.H. van der
Eiland van barden en dichters, pp. 7-11

Declan Kibero, *De legende van Sweeney. Vert.*: R.G.W. Hisgen & A.H. van der Weel, pp. 48-49
Over de legende en de Ierse schrijvers

Reina Prinsen Geerligsprijs
(nr. 13, pp. 1-40) - Met facs., prtn.

Redaktioneel, p. 4
Het nummer, dat interviews bevat met minder gekende prijswinnaars, opent met een facs. van de eerste pagina van het manuscript van De avonden van G.K. van het Reve en met een

bekroond opstel van Reina Prinsen Geerligs: Gerechtigheid (pp. 5-7)

BRANDS, Wim & HOORE, Cees van

Een interview met schrijver en ex-RPG-jurylid Jaap Harten: Soms dacht je na twee bladzijden al: wat een rotzooi is dit!, pp. 23-24

Een interview met Kees Holierhoek: 'Het gebruik van economisch geweld', pp. 35-37

HOORE, Cees van

Een interview met Kees Stempels: 'Aan mij gaat heus niet zo'n onsterfelijk schrijver verloren, pp. 25-28

Met zijn cursiefje Eb en vloed (p. 27) uit het personeelsblad van Vmf-Stork, onder de naam Larius

LEIVE, Paul

Een interview met W.G. Klooster: Disciplina vitae scipio, pp. 29-30

MIELEN, Eddy

Ik ga weg, tot ziens. Winnie Pendels debuut na vijfentwintig jaar, pp. 38-40

VIERING, Peter & BRANDS, Wim
Een interview met Anton 'Pedro' van Hoek.: 'Ondanks mijn pogingen om serieus te zijn, kon ik vaak geen weerstand bieden aan de verleiding om de hofnar uit te hangen, pp. 31-35
Met het gedicht De geroepene (p. 34) uit: Propria Cures, LXXI, 1960, nr. 3

WESTENDORP, Tjebbe
Overwegingen rond de Reina Prinsen Geerligsprijs, pp. 8-10

Raster

Tijdschrift in boekvorm[1]
Opgericht in 1977

Redaktie: H.W. Bakx, J. Bernlef, P.W.M. de Meijer, J.F. Vogelaar
Redaktieadres: Raster, De Bezige Bij, Van Miereveldstraat 1, 1071 DW Amsterdam
Uitgever: De Bezige Bij, Amsterdam

Nr. 17, 200 pp.
Nr. 18, 224 pp.
Nr. 19, 192 pp.

I. Poëzie

DIXHOORN, Frans van
Goed van streek, 17, pp. 78-82
Schetsboek: 'ik sta niet op de tafel' p. 78
Telraam: 'bij de deur staan strepen' p. 79
Horizontaal: 'aan de ene kant' p. 80
De cor I 10:12: 'zwart staat altijd goed' p. 81
Atelier: 'hij draagt al jaren hetzelfde pak' p. 81

GRAFTDIJK, Thomas
Alfonso Berardinelli, *Gedichten uit: Lezione all' aperto. Les in de openlucht. Vert.*: Th. Graftdijk, 18, pp. 57-61
'Buigzame bomen en struiken'; 'Bestudeer het oog van de aap', p. 57; 58
Tegenbeschuldiging; Geboorten, pp. 58-59; 59-60

HART, C. 't
Gedichten, 17, pp. 72-77
'ik was even mijn armen kwijt' p. 72
'ik heb zo even' p. 73
'in dit verhaal' p. 74
'want van mezelf herinner ik me dat niet' p. 75
'de sprong naar de rekstok is geen sprong' p. 76
Tekstverlies: 'tegen de beelden in: spiegel' p. 77

1 Met gegevens over de medewerkers achterin elke aflevering

KOPLAND, Rutger

De landmeter, 18, pp. 7

‘Het is niet alleen onverschilligheid, in zekere zin’

Stel, 18, pp. 8-9

1. ‘Stel dat we hier konden blijven -’ p. 8
2. ‘Hier de mensen dus verlaten,’ p. 8
3. ‘In deze houding, zoals zij’ p. 9

LAPINSKI, Stan & REINTS, Martin

Wolf Wondratschek, *Poëzie. Inl. & vert.*: St. Lapinksi & M. Reints, 18, pp. 107-108; 123-132 - Zie ook: Proza

Het oude sentimentele gevoel, pp. 123-124
Waarom gevoelens laten zien?, pp. 124-125
Dinsdags, hoe laat dan ook; Eindpunt; Lied, p. 126; 126-127; 127-128
Een dichter in Amerika; Baudelaire in Manhattan, pp. 128-129; 130-131
Wat doet u de hele dag?, pp. 131-132

MERCKS, Kees

Miroslav Holub, *Gedichten. Inl.*[1] & *vert.*: K. Mercks, 18, pp. 92-93; 94-106 - Rectificatie, 19, p. 6

Korte overweging over het woord pijn, p. 94
Korte overweging over de relativiteitstheorie, p. 95
Korte overweging over waterspuwers, pp. 96-97
Korte overweging over precisie, pp. 97-98
Korte overweging over een oudje met haar kar, p. 99
Korte overweging over overstroming, p. 100
Korte overweging over reageerbuizen, p. 101
Oorsprong van de zoldering; Minotaurus faber, p. 102; 103-104
De filosofie van de herfst; De droom van Jan Klaassen, p. 105; 106

SCHIERBEEK, Bert

Binnenwerk (*fragment*), 17, pp. 83-94

'toen mijn vader'

WOUTEN, W.J. van

Grondtrekken van een jacht, 17, pp. 119-129

'het dier is naar zijn kleur genoemd'

II. Proza

1 Miroslav Holub, dichter in niemandsland

BAKX, Hans W.
Ein problematischer Kopf[2], 18, pp. 133-134

DALMIJN, Lydia
Gösta Friberg, *De reis door Andromeda* (*een fragment*). Vert.: L. Dalmijn, 18, pp. 74-91

GRAFTDIJK, Thomas
Gerhard Amanshauser, *Nil. Vert.*: Th. Graftdijk, 17, pp. 186-197

KROL, Gerrit
Bruno 2000 (*1e versie van een romanfragment*), 19, pp. 171-180

KUSTERS, Wiel
Gewichten. Uit een journaal, 19, pp. 181-190

2 Für Alfonso Berardinelli

LAPINSKI, Stan & REINTS, Martin
Wolf Wondratschek, *Proza. Inl. & vert.*: St. Lapinski & M. Reints, 18, pp. 107-108; 109-123 - Zie ook: Poëzie
Schuttingen; 43 liefdesgeschiedenissen, pp. 109-111; 111
Rechtzetting van een persoon; Meevallers (*Cartoon*), pp. 112-118; 119
Oefenzinnen voor een zelfmoordenaar (*Cartoon*), pp. 119-121
Korte scene (*Cartoon*), pp. 121-122
Op een dag kwam er een kind ter wereld (*Cartoon*), pp. 122-123

MARISSING, Lidy van
Het vege lijf, 18, pp. 62-73

MORTEL, Thomas
Kier, 17, pp. 63-71

POL, Barber van de
Julio Cortàzar, *Tweede keer. Vert.*: B. van de Pol, 18, pp. 10-16
Uit: Alguien que anda por ahi y otras relatos (Iemand die hier rondhangt, en andere verhalen) (1977)

VLOT, Henri
Italo Calvino, *De onzichtbare steden* (*2*). *Vert.*: H. Vlot, 18, pp. 17-40
Het eerste deel verscheen in Raster, 1980, 12 (= Bijz. nr. De Stad, pp. 109-132)

IV. Kritische bijdragen

ANDRIESSEN, Louis & SCHÖNBERGER, Elmer
Het apollinisch uurwerk, 17, pp. 95-118
Verspreide fragmenten uit een in 1982 te verschijnen boek over Igor Stravinsky

BERNLEF, J.

Richard Stamelman, *Van sprakeloosheid tot spraak: de ontwikkeling van de expressie in de poëzie van Francis Ponge. Vert.*: J. Bernlef, 19, pp. 145-155

Artikel uit Books abroad, 1974, aug.; met een inleiding door J. Bernlef: Francis Ponge: een introductie, p. 144, en gevolgd door vertalingen:
Fauna en flora. Uit: Le parti des choses (*1942*). *Vert.*: J. Bernlef, pp. 156-161
Stilleven en Chardin. Uit: Nouveau recueil (*1967*). *Vert.*: J. Bernlef, pp. 162-167
Zeepwater en zeepbellen. Uit: Le savon (*1967*). *Vert.*: Peter Nijmeijer, pp. 168-171. Overgenomen uit diens vertaling - de enige Nederlandse - Zeep (1973)

BOEKE, Yond

Italo Calvino, *Werkelijkheidsniveaux in de literatuur. Vert.*: Y. Boeke, 18, pp. 41-56

Lezing van I. Calvino op het internationaal congres 'Niveaus van de werkelijkheid' Florence, 9-13 sept. 1978
Met voorbeelden uit de wereldliteratuur: W. Shakespeare, Homerus, Gustave Flaubert, Boccaccio

REST, Annie M.C. van de

Carlo Ginzburg, *Sporen. Wortels van een indicatieparadigma. Vert.*: A.M.C. van de Rest, 17, pp. 132-185

Met een inleiding: Bij 'Sporen' [Spie] van Carlos Ginzburg, door Pieter de Meijer, pp. 130-131

Over de methode van Giovanni Morelli (in de kunstgeschiedenis) en de analogie met de methodes van S. Freud en Conan Doyle; over de richting Galileï en de richting Mancini in de geneeskunde en het gebruik van de filologie; over de studie der menselijke gedragingen en het volgen van 'sporen'; over identificatiemethodes van misdadigers door vingerafdrukken, een stap in het herkennen van en controleren van een identiteit

Bijzondere gedeelten

Roland Barthes: een keuze uit zijn werk (nr. 17, pp. 7-62) - Met facs., prt.

BAKX, Hans W.
Roland Barthes door Roland Barthes. Een selectie. Vert.: H.W.Bakx, pp. 7-18

GRAFTDIJK, Thomas
Roland Barthes, *Inleiding tot Sade, Fournier, Loyola. Vert.*: Th. Graftdijk, pp. 55-62
'de verdoemde schrijver, de grote utopist, en de heilige jezuiët... grondleggers van een taal'

VOGELAAR, J.F.
Roland Barthes, *Antwoorden. Vert.*: J.F. Vogelaar, 17, pp. 19-37
Vragen oorspronkelijk door Jean Thibaudeau aan Barthes gesteld, bestemd voor een televisieuitzending die nooit tot stand gekomen is. De antwoorden zijn door Barthes herschreven. Fragmenten uit het gesprek verschenen in Tel Quel 47, 1971; daaruit deze selectie

Roland Barthes, *De dood van de auteur. Vert.*: J.F. Vogelaar, pp. 38-44
O.t.: La mort de l'auteur (Mantéia, V, 1968)

Over de autonomie van de tekst. ‘De geboorte van de lezer zal slechts mogelijk zijn door de dood van de Auteur’ (p. 44)

Roland Barthes, *Van werk naar tekst. Vert.*: J.F. Vogelaar, pp. 45-54
O.t.: De l'oeuvre au texte (Revue d'esthétique, 1971, 3, pp. 225-232)
‘Het werk... wordt toegewezen aan de auteur... De Tekst wordt gelezen zonder sinjatuur van de Vader’ (p. 50)

Omtrent ‘Bouvard en Péruchet’ van Gustave Flaubert
(nr. 18, pp. 135-221)

LOO, Everdien van der
Raymond Queneau, *Bouvard et Péruchet van Gustave Flaubert. Vert.*: E. van der Loo, pp. 173-192

MULDER, Maria
Woordenboek van geaccepteerde ideeën, pp. 218-221
‘(honderd jaar en vijfhonderd kilometer verplaatst door Maria Mulder, die er vele zó van Flaubert kon overnemen)’, nl. uit de Dictionnaire des idées reçues

PINXTEREN, Hans van
Gustave Flaubert, *Woordenboek van pasklare ideeën. Een bloemlezing uit Dictionnaire des idées reçues. Vert.*: H. van Pinxteren, pp. 150-172

VOGELAAR, J.F.

Flaubert overschrijven, pp. 135-149

Over de geleidelijke groei (nl. vanaf 1843) en de betekenis van dit onvoltooide, postuum verschenen werk, waaraan Flaubert in 1874 begon te schrijven

Michel Foucault, *De verbeelding van de bibliotheek. Vert.*: J.F. Vogelaar, pp. 193-212

Over de 'Verzoeking van de heilige Antonius', getypeerd als 'een werk dat zich over de hele ruimte van bestaande boeken uitstrekt' (p. 196) en waarvan het einde is als dat van 'Bouvard en Péruchet': van voren af aan beginnen

Roland Barthes, *De krisis van de waarheid. Vert.*: J.F. Vogelaar, pp. 213-217

Gesprek met Jean-Jacques Brochier (Magazine litéraire, 1976, 108 = Flaubert aujourd'hui) 'de eerste moderne schrijver, omdat hij toegeeft aan dwaasheid... een waanzin van het schrijven, een waanzin van de taal' (p. 217)

Een vrolijke begrafenis van de jaren '60
(nr. 19, pp. 7-143[1]) - Met prtn.

BERNLEF, J.

De jaren zestig: een vrolijke begrafenis, pp. 7-9

Over opzet en uiteindelijke verwezenlijking van het nummer

Het herontdekken van de blote huid, pp. 10-13

Fictief gesprek over het 'waarom' van dit nummer

Vrijheden en verboden. Een gesprek met Louis Andriessen en Misha Mengelberg, pp. 88-105

Het gesprek over John Cage en over geïmproviseerde muziek werd opgetekend door J. Bernlef

1 Met onderaan de bladzijden 11-107 vermelding van markante gebeurtenissen, uitgaven e.d.

HILLENIUS, D.

De eigentijdse dans, pp. 106-109

Ballet op de Subterranean homesick blues van Bob Dylan

LUCASSEN, R.

Nieuwe figuratie: een opvatting, geen stijl. Pop-Art: een incident, pp. 59-63

OFFERMANS, Cyrille

Voor een onverkorte rationaliteit: een gooi naar het onhaalbare. Kanttekeningen bij de Adorno-rede van Jürgen Habermas, pp. 110-125

Jürgen Habermas, *Het moderne - Een onvoltooid projekt. Vert.*: C. Offermans, pp. 126-143

Over het modernisme (vanaf Baudelaire) en het huidige neo-conservatisme

ORTHEL, Rolf

Korte notitie - Jean-Luc Godard 1960-1980, pp. 81-87

SCHÖNBERGER, Elmer & VOGELAAR, J.F.
In gesprek met Dirk Raaijmakers. 'Verschuivingen in de slagorde', pp. 14-58

1. *Ontwikkelingen in de verhouding tussen muziek en techniek*, pp. 14-29
2. *Slagorde* [*van de muziekproduktie*], pp. 29- 42
3. *Stockhausen*, pp. 42-46
4. *Multi-disciplines*, pp. 46-48

VOGELAAR, J.F.
Van literatuur naar medium schrift. Gesprek met Daniël Robberechts, pp. 64-70

Vraag en antwoord. [*Gesprek met Daniël Robberechts*], pp. 71-80
Het eerste gesprek dateert van 22 maart 1981, het tweede van april 1981

Rauwkost

Een onregelmatig verschijnend tijdschrift voor proza en poëzie
Opgericht in 1979

Redactie-adres: Bart Brey, Oranjekade 31 rood, 2011 VD Haarlem

Jg. I,	nr. 6 - II, nr. 1:	mei-juni - juli-aug. 1980, 36 pp.
Jg. II,	nr. 2:	sept.-okt. 1980, 32 pp.
	nr. 3:	nov. 1980 - febr. 1981, 36 pp.
	nr. 4:	maart-mei 1981, 26 pp.[1]
Jg. III,	nr. 1:	sept.-okt. 1981, 39 pp.
	nr. 2:	nov.-dec. 1981, 17 pp.

Artikels van de redactie

Balans na een jaar, I, 6 - II, 1, pp. 3-4
Een nieuw jaar, een nieuwe aanzet, II, 3, pp. 3-4
Nieuws! [*Aankondiging van poëzie-manifestaties*], III, 1, p. 3
Prijsvraag der klassieken, III, 1, p. 28

I. Poëzie

BEVERS, Bert
[*Gedichten*], III, 1, pp. 4-6
Hier in het vlakland, p. 4
Is er iets anders als vroeger?: 'Zo heel af en toe streelt' p. 5
Ook als het schokt en woedt, p. 6

BOER, Abram C.
[*Gedichten*], II, 3, pp. 12-13
Het begon, klein, voorzichtig, iel: 'als glaswerk voor rode rozen' p. 12
Wat doe je toch steeds voor mijn raam: 'Ik doe niet open, laat je staan' p. 13

1 Met 4 ongenummerde pagina's tussen p. 14 en p. 15

BRAUN, Carlo

Uit: 'Ben jij het' vroeg ze 'Ja, zei ik', II, 3, pp. 25-27

'In de verte' p. 25

'Eeuwig had ze hier' p. 26

'Dagdromend in de stilte' p. 27

BREY, Bart

[*Gedichten*], I, 6 - II, 1, pp. 24-25

Mijn lief: 'Verlaine en Baudelaire' p. 24

Drinklied: 'Hoeveel ongetelde jaren' p. 25

[*Gedichten*], II, 4, pp. 22-24
Voorjaarsuitverkoop: 'neem luchtengoud' p. 22
Het ei: 'Het binnenste van een ei bereidde' p. 23
Koppig rolpatroon: 'Is dat haar' p. 24

[*Gedichten*], III, 1, pp. 32-33
'Vogels zijn' p. 32
'Ik wil' p. 33

DASNER, Jan
'Ik heb', II, 4, ts. p. 14 en p. 15

DOOM, Mevrouw
'Waarom zijn de straten', III, 2, p. 11 - Met ill.

ELZEN, Maarten van den
[*Gedichten*], I, 6 - II, 1, pp. 5-7
Ochtend: 'het nieuws nog gesloten' p. 5
In de veilige schaduw: 'nu de korte dagen zich aaneenrijgen' p. 6
Mijn nimf spoelt aan op Atlantis: 'je dunne roodkoperen haren' p. 7
Nachtkramp: 'door het stoffig raam' p. 8

ESTHER
[*Gedichten*], III, 1, pp. 7-8 - Met ill.
'Moet ik mij uit' p. 7
'Of zal ik over' p. 8

FONTANE, Sacha
[*Gedichten*], II, 3, pp. 9-11
Laagje ijs: 'Hagelwit over een blote schouder' p. 9
De gelukkigste dagen indertijd: 'Dacht je het beter BETER te weten??' p. 10
Oud: 'Oude mensen met een lege stoel' p. 11

Nieuwe golf 1, III, 2, p. 10
'Ik ben te jong voor krijsende refreinen'

FRANZEN, Piet
[*Visuele poëzie*], III, 1, pp. 10-13
Horizontaal; Golven; Wolken; Regen

GEEMERT, J.H. van
[*Gedichten*], I, 6 - II, 1, pp. 27-31 - Met prt.
'Vergeefs getracht' p. 27
Brief, niet verzonden: 'Niet de woorden, maar je blik' p. 28
Decor: 'Bij gunstige wind kun je' p. 29
Zomertijd: 'Buiten heerst er zomer, vogels' p. 30
Buiten: 'De stad lag achter ons. Hier restte niets' p. 31

HEER, Ronnie de
[*Gedichten*], II, 3, pp. 28-29
Pravity: 'deze sinaasappel' p. 28
Droom: 'dagenlang begrijp' p. 29

HELL, Johanna W.P.
[*Gedichten*], II, 3, pp. 20-21
'Als je je ogen niet meer nodig hebt' p. 20
Dit: 'Dit heb ik je nu gegeven' p. 21

HONBOS, Evert
[*Gedichten*], I, 6 - II, 1, pp. 33-35
De schoen: 'Door de straten' p. 33
Moeders waslijn: 'Overal kom ik haar tegen' p. 34
Lentevers: 'Poëzie is als de lente' p. 35

HUIGEN, René
[*Gedichten*], II, 4, pp. 6-7
Bladstil: 'Alles ligt verankerd' p. 6
Schemering: 'Een zachte stilte drong de ramen terug' p. 7

JACOBS, Karin
[*Gedichten*], III, 4, pp. 19-21
'Omzwachteld met linnen armen' p. 19
Uit: Breekbaar: 'Je wast je ogen rood' p. 20
'In het ritme van de ruimte' p. 21

JONKERS, Jos
[*Gedichten*], II, 2, pp. 30-31
Dansles: 'Romances bij' p. 30
Plaatselijke regen: 'Een man' p. 30
Even wachten: 'Van de wal in de sloot' p. 31

KANNSTAD, Kristian
[*Gedichten*], II, 2, pp. 14-16
'De kloof is diep en tijdloos' p. 14
'In dribbelpas' p. 15
1 mei-80: 'Een wolk om mijn hart is me teveel,' p. 16

KLINKHAMER, Roni
'To fade away to know', III, 1, pp. 20-21 - Met ill.

KUITER, Willem
[*Gedichten*], I, 6 - II, 1, pp. 14-17
Arbeiders: 'je naam is veranderd' p. 14

1. ‘het kind speelt’ p. 15
2. ‘wordt de liefde’ p. 15
3. ‘voor het doodgaan’ p. 15
4. ‘ik wil leven’ p. 15
5. ‘zij gaf zich bloot’ p. 15
6. ‘het sneeuwt’ p. 15

Mongooltje: ‘van hoe ver gekomen’ p. 16
Aan zee: ‘de stad heb ik’ p. 17

KUYK, Pieter A.
[*Gedichten*], II, 3, pp. 22-23
Strategie: ‘Zo stond je’ p. 22
Ontnuchterd: ‘Geen wonder heeft de straat betegeld’ p. 23

LEONARDS, E. de
‘Stop’, II, 3, pp. 18-19

LIPS, Paul
Kwade hoek, II, 3, pp. 18-19
‘Zee neem mee’

LORREWA, Hendrik
[*Gedichten*], III, 2, pp. 6-7
'Zij houden van elkaar' p. 6
'Lopen doet pijn' p. 7

MOORMANN, George
Père Lachaise, I, 6 - II, 1, p. 10
'Niet de mens maar de dood'

POINTL, Frans
[*Gedichten*], II, 4, ts. p. 14 en p. 15
Volksgaarkeuken: 'Hier eten eenzamen traag hun'
Afscheid van de laatste lente in Amsterdam: 'Hoe moeilijk dit grote vertrek' p. 26

POLLET, Frank
Hamvraag, II, 2, p. 8
'Over de wonden geen woord. De haat'

REITSMA, Bauke
Nu en morgen, III, 2, p. 17 - Met ill.
'Luister je nog naar de zon'

REYNDAL, Victor
[*Gedichten*], II, 4, pp. 3-5
'Dit was de laatste keer' p. 3
'Ik stond met' p. 4
'Laat de wind gaan liggen' p. 5

SCHRÖDER, Anneke
[*Gedichten*], II, 3, pp. 34-35
Moedig: 'Lieveling' p. 34
'Vliegende lach' p. 35

SMIT, Rob

[*Gedichten*], I, 6 - II, 1, pp. 19-20

Annemarieke: ‘de vogels zijn dood’ p. 19
De situatie: ‘aan de duinenrij’ p. 20

[*Gedichten*], III, I, pp. 16-18

Kakografie: ‘Kako zegt u waarschijnlijk niets’ p. 16
De ondergang: ‘In boekhandel “de ondergang”’ p. 17
Ongelegen ongeval: ‘Met al die hooggekwalificeerde’ p. 18

TERRA, Ebby

[*Gedichten*], II

Draagkracht: ‘Ik hang blij aan dit leven’ 2, p. 19
Ruggesteun: ‘Hij vroeg het aan iedereen’ 2, p. 19
Kookles: ‘Het beste beslag voor macrobioot’ 2, p. 20
De sheriff: ‘Eenzaam zwierf hij over straat’ 2, p. 20
Im Herbst: ‘De blaren vallen.’ 2, p. 21
Promenade: ‘Ach, wat was het weinig’ 2, p. 21
Zijden draad. Uit: Ik zal mijn leven leiden: ‘Je bent er of’ 3, p. 31

TULP, Edith

[*Gedichten*], II, 3, pp. 5-7

'Krachtig kruipt in mijn hand' p. 5

'En steeds' p. 6

Tafreel of Willems keuken: 'Lege koffiepot naast de ketel' p. 7

TURBO, Dokter

[*Gedichten*], III, 2, p. 9

'De dag dat ik Moeboetu zal'

'Het schijnt in de mode'

VISSER, Marjon

[*Gedichten*], II, 2, p. 17

Schakering: 'In de toon van de taal vallen'

Stilte-regen: 'Het regent stilte'

WARD, Dave

[*Gedichten*], III, 1, pp. 36-38

'Ik zal je vertellen' p. 36

'Meisje uit de gore stad' p. 37

'Ik was nooit genoeg' p. 38

WARRING, Milko

[*Gedichten*], II, 2, pp. 27-29

Back to poetry: 'Periodieke kunst waarbij' p. 27

Het wegmoeten: 'Grote borsten en kleine voeten' p. 28

Solo na sluitingstijd: 'Achter een zevental lege glazen' p. 29

Van mondhoek tot mondhoek: 'Rijmloos, dichtloos en poëzieloos' p. 29

[*Gedichten*], II, 4, pp. 13-14

Het offer dat wij brengen: 'Op de rand van het bed neem je' p. 13

Neerslag in Nederland: 'Het is zo. Elk woord heeft' p. 14

WERNKE, Joan

Wohltemperiert, II, 2, p. 13

‘Op wit doek was’

WOODS, John

[*Gedichten*], II, 3, pp. 32-33

Lang leve de mens?: ‘Ons Koninklijk Huis?’ p. 32

Huisvrouwen in verdorvenheid: ‘Tassen gevuld met prei’ p. 33

ZWIKKER, Anton

[*Gedichten*], II, 2, pp. 3-6

Najade: ‘stil is m'n kamer’ p. 3

Toverlantaarn: ‘het voetpad en het gras’ p. 4

Gelijkenissen: ‘Mijn opa had ook een ronde kop’ p. 5

Achterhoek: ‘er heerst hier dreiging nog belofte’ p. 6

II. Proza

KLINKHAMER, Roni

‘Rolebo at tearin a heart A.P. Art - The longest Day’[1], II, 3, pp. 15-17

1 Onderdeel van het project ‘Bulletproof Faces Boléro’

MARE, Gert Jan
Vacuüm verpakt, I, 6 - II, 1, pp. 21-23

VERMOOY, Robbert
Romance, II, 2, p. 9

Zonder titel, II, 2, p. 10

Robbert geeft een uitvaartdineetje, II, 2, p. 11

In dit klein debakel schuilt een waar mirakel, II, 4, p. 10

Waar blijft de ziel van Henk Moes? II, 4, p. 11

IV. Kritische bijdragen

ABERDA, Jackie
Reactie op het vorige nummer, III, 2, p. 5

BREY, Bart
Het decor van de dichter, III, 1, pp. 22-27 - Met ill.

Poëzie, een zandbak met woorden, III, 2, pp. 13-15
'Kinderen, een poëzie projekt'

SMIT, Rob
Vrij spel, III, 1, pp. 14-15
'Wie verlangt dat trouwens nog, dat het schrijven van een gedicht op z'n minst de allure moet hebben van een revolutionaire daad?'

STRABIJN, Theodor
Spiegelbeelden, I, 6 - II, 1, pp. 11-13
Bij de publikatie van Willem de Mérodes (†1939) eerst in 1979 gepubliceerde, in 1938 geschreven, bundel Spiegelbeelden

De lezer recenseert zichzelf, II, 2, pp. 22-24
In plaats van een recensie, een keuze uit Willem Jan Otten, Ik zoek het hier (fragment uit 'Begin is nooit begin'; Laatste blik; Wegens ziekte; Ondergang; Verloop)

Martin Reints, Waar ze komt, daar is, II, 4, pp. 15-17

WARRING, Milko
Reactie op het vorige nummer, III, 2, p. 4

V. Illustratie

Aart, II, 2, omslag
Aberda, Jackie van, III, 2, p. 5
Brey, Bart, III, 1, p. 22, 25
Doom, Mevrouw, III, 2, p. 11
Esther, III, 1, p. 7, 8, 9
Fontane, Sacha, III, 2, p. 11
Gelderloos, Harm, II, 3, omslag, p. 24
Klinkhamer, Roni, III, 1, p. 19, 20
Korrie, III, 1, p. 30, 31
Reitsma, Bauke, III, 2, p. 17
Schepers, Hans, I, 6 - II, 1, p. 9, 18, 32; II, 2, p. 7, 12, 18, 27; 3, p. 8, 14, 30; 4, p. 8, ts. p. 14 en 15, 25
Zeggeren, Miriam van, II, 4, p. 18
Zijlstra, Jeffrey, III, 1, p. 19, 29

De Revisor

Tweemaandelijks tijdschrift
Opgericht in 1973

Redactie: Frans Kellendonk, Dirk Ayelt Kooiman (kernredactie), Jan Fontijn, Paul Groot, Anton Haakman, Mia Meijer (redactiesecretaris), Errit Petersma, Elmer Schönberger

Redactie & Administratie: Herengracht 570, 1017 CH Amsterdam

Jg. VIII,	nr. 1:	februari 1981, 88 pp.
	nr. 2:	april 1981, 72 pp.
	nr. 3:	juni 1981, 72 pp.
	nr. 4:	augustus 1981, 80 pp.
	nr. 5:	oktober 1981, 80 pp. = *Het fantastische*
	nr. 6:	december 1981, 64 pp.

Artikel van de redactie

Na zeven jaar, 1, p. 2
Wijziging in de redactiestructuur; meer themanummers; nieuwe rubrieken; nieuwe eigenaar: Athenaeum-Polak & Van Gennep, De Harmonie, Meulenhoff, Querido

I. Poëzie

BALKT, H.H. ter
Praag (*2*), 2, p. 23
Boerensnelweg naar Praag[1]: 'Populieren'
Het Strahov-klooster: 'Wijsheid door snatering bewaakt'
Oosteuropese bomen: 'Je rijdt nu'

[*Gedichten*], 3, pp. 34-35
Drinkbeker, langs de weg gevonden[2]: 'Dit is de drinkbeker, gevonden' p. 34

1 Voor Frank K.
2 Voor Sven

Hemellichten[3]: ‘Het onweer veranderde’ p. 34
Volle zalen met aarde: ‘Volle zalen met aarde’ p. 35
Vlaggenfabriek: ‘Soms schijnen zij mij vleermuis-’ p. 35

[*Gedichten*], 4
Spreuken van 't landschap: ‘Spreuken lichten op in 't landschap’ p. 33
Tacitus op 't Noordzeestrand: ‘Tacitus voelt zich lomp op dat strand’, p. 59

DOOREN, Frans van
Michelangelo, *Acht sonnetten. Vert.*: Fr. van Dooren, 6, pp. 22-25
6 - *Aan Paus Julius II; 66 - Gebed om vergeving*, p. 22
76 - *Aan Tommaso Cavalieri*; 104 - *Aan Tommasso Cavalieri*, p. 23

3 Voor H. & M.K.

139 - *Aan Vittoria Colonna*; 236 - *Aan Vittoria Colonna*, p. 24
250 - *Op Dante*; 290 - *Berouwvolle overgave*, p. 25

FOKKEMA, Redbad
[*Gedichten*], 3, p. 13
Tot den dood ontroerd: 'Mijn goede vriend zit tegenover mij'
De droom der bevrijding: 'Voor weken wacht mijn witte brood'
Ontkomen aan de letter: 'Mijn vader heette Jansen of met dubbel s'
Een lied voor de week: 'Maandag was wasdag als overal en later'

GERLACH, Eva
[*Gedichten*]. 6, p. 12
Vlucht: 'Eenden 's nachts, losgeraakt van de rietschoot,'
Glas: 'Goden, bitter oordelend over mij,'
Turdus iliacus: 'Waakzaam opgericht boven het dampende gras:'
Mevrouw L.: 'Die naast mijn bed het kwaad bezwoer, is dood.'

JELLEMA, C.O.
Uitzicht op Heidelberg, 3, p. 7
'De ransel op de rug, de gouddukaten'

KOOPMAN, Marcel
[*Gedichten*], 4, pp. 20-21
'Ik ben de bedelaar om licht,' p. 20
Oud huis: 'De klamme schaduw zonder schrale zon,' p. 20
Verleiding: 'Nee, er is geen rust;' p. 21
Tijdelijk gesloten: 'Tussen de wijzers groeit de wond.' p. 21

KROL, Gerrit

[*Gedichten*], 3, pp. 22-23

Ruis: ‘De componist Cage liet zich’ p. 22
Grote markt: ‘een plein waar in 't algemeen’ p. 22
Hoefdruk: ‘Het paard dat staat te’ p. 22
Existentie: ‘Heldere nacht met zijn sterren-’ p. 23
Distantie: ‘Als je door de wolken vliegt maak je het mee:’ p. 23
Fur: ‘Ongerept, ongestreken’ p. 23

KUYPER, Jan

[*Gedichten*]

Job 37:17: ‘Als Hij de aarde stil maakt uit het zuiden’ 1, p. 7
Mattheus 26:9: ‘Voor jou verlies van tijd, voor mij van geld’ 1, p. 7
Jeremia 12:9: ‘De vogelen zijn rondom tegen haar’ 3, p. 6
Ezechiel 3:5: ‘Tot een volk, diep van spraak en zwaar van tong’ 6, p. 35
Jeremia 51:4: ‘En de doorstokenen op hare straten’ 6, p. 35

MEEUSE, Piet

[*Gedichten*]

Interlokaal, 1, p. 31

1. ‘Dit telefonisch landschap is het koninkrijk’
2. ‘Mijn telefonisch landschap: vermomd als koperdraad’

Sterke tanden: ‘'t Zijn sterke tanden die het lachen dragen,’ 1, p. 31
Marx, wind & tarwe: ‘Wat betekent Marx naast de tarwe -’ 3, p. 40
Desertie: ‘Het karkas van een sloep,’ 3, p. 40
Zondagmiddagsprookje: ‘Als het paleis van een Chinese keizer’ 3, p. 41
Indianenverhaal: ‘Er zijn geen indianen in mijn voornemens’ 3, p. 41
Gyroscopisch: ‘Een verkreukelde vogel vloog’ 4, p. 58
Groot wild: ‘De bossen, blakend van de najaarskoorts,’ 6, p. 11

NOOTEBOOM, Cees
[*Gedichten*], 1, p. 11
Sneeuw: 'Alsof het in jouw hoofd niet sneeuwt!'
I Maschi: 'De gemaskerde roeiers'

TENTIJE, Hans
Gedicht, 6, p. 13
'Binnen de verloren reikwijdte'

TOORN, Willem van
Het landleven, 1, pp. 12-15 - Met foto's van Theo Baart
Huis, pp. 12-14
1. 'Een huis. Waar denk je dan aan.' p. 12
2. 'Toen het er stond. Zo vol' p. 13
3. 'De plaats waar het is geweest.' p. 14

Decor: 'Leven dat hier bestond' p. 15

VERSPOOR, Dolf
Federico Garcia Lorca, *Uit: Canciones* (*1921/24*). *Vert.*: D. Verspoor, 2
Twee matrozen aan wal; Suicide, p. 33; p. 48

VROMAN, Leo
Droom in, droom uit, 2, pp. 6-13
Inleiding: 'Wat ben ik toch een wolk van gedachten' p. 6
Droom A: 'Mijn vader leefde weer vannacht' pp. 6-7
Droom B: 'Alles was van handivoor.' p. 7
Droom C: 'Ik was vrij knap geëtst alleen' p. 7
Droom D: 'Ik riep tesamenkrimpend onder' pp. 7-8
Droom E: 'We zagen een toneelstuk aan' p. 8
Droom F: 'Ik droomde van de hoek hier van dit raam' p. 8

Droom G: ‘Ik zat op een destijds tapijt’ p. 8
Droom H: ‘De zangbijen zeurden’ p. 9
Droom I: ‘Ik droom dat ik het leuk vind jou te dromen’ p. 9
Droom J: ‘Ik droomde drie nachten’ p. 9
Droom K: ‘Ik hoorde van alle daken’ p. 9
Droom L: ‘Ik zie een banaan.’ pp. 9-10
Droom M: ‘Er was een ongehoord gerucht’ p. 10
Droom N: ‘Het uitzicht had zich voorbereid’ p. 10
Droom O: ‘Vaarwel zo droomde ik vaarwel’ p. 10
Droom P: ‘Nu had ik van mijn laken naakt’ p. 11
Droom Q: ‘en in dat woest en stuipend bloeden’ pp. 11-12
Droom R: ‘Mijn armen konden veel te wijd’ p. 12
Droom S: ‘Ik was dus een ik maar voelde’ pp. 12-13

Net weg, 6, p. 24
‘Toen ik nog klein was en dit land nog niet’

ZUIDERENT, Ad
[*Gedichten*], 4
Enigma: ‘Geliefde, nu ver weg, 'k zit met drank, pen en sigaar.’ p. 19
Gebaar van verstandhouding: ‘Bewaar mij voor de mythe, maar gebaar’ p. 43

II. Proza

ALEF, Louise B.
Lopen - graven - lopen, 3, pp. 2-6

CANAPONI, Patrizio
Vallende ouders, 4, pp. 2-18

FRANSSENS, Jean-Paul
Zomertijd, herfst en wintertijd, 3, pp. 8-12

GIELKENS, Jan & NAAIJKENS, Ton
Franz Böni, *Jaarmarkt. Vert.*[1]: J.Gielkens & T. Naaijkens, 6, pp. 15-18 - Met prt.

KELLENDONK, Frans
Laatste rit (*fragment*), 2, pp. 2-5

KOUWENBERG, Peter
Glasgerinkel, 6, pp. 2-12

SCHOUTEN, Rob
De genealoog, 1, pp. 3-10

VERVEER, H.
Bol (*fragment*), 2, pp. 14-22

IV. Kritische bijdragen

BEERS, Paul
Fritz J. Raddatz in gesprek met Wolf Biermann en Günter Kunert. 'Als ik zo dacht als Kunert zou ik liever dood zijn'[2]. *Vert.*: P. Beers, 1, p. 69, 71, 73, 75, 76 - Met prtn.

> 'In een televisiediskussie op de Frankfurter Buchmesse raakten de beide nu in de Bondsrepubliek levende DDR-schrijvers Wolf Biermann en Günter Kunert in een heftig dispuut over hun literaire visie en hun wereldbeeld. In het weekblad "Die Zeit" vervolgden de auteurs hun dialoog'

1 Met een inleiding door Gerda Meijerink, p. 14
2 In de rubriek: Capita selecta

Czeslaw Milosz, *Rede bij de Nobelprijs 1980*[2]. *Inl. & vert.*: P. Beers, 2, p. 61; p. 61, 63, 65, 67, 69 - Met prtn.

BERGH, H. van den

Het lied der wijze bijen. De eenheid in het werk van Dèr Mouw, 1, pp. 32-39 - Met afbn., facs., prt.

BLOK, Anton

Dilemma's van individualisering[3], 2, pp. 46-47

Johanna Fortuin, Kanttekeningen bij gewoontes, overtuigingen en gevoelens

BLOTKAMP, Carel

De tekeningen van Mondriaan, 3, pp. 36-39 - Met ill.

2 In de rubriek: Capita selecta
3 In de rubriek: Schreefloos

BULHOF, Ilse N.

Frederik van Eeden: excentriek psychiater, 6, pp. 36-41, 43, 45, 63 - Met afbn.

'... ingaan op enkele aspecten van zijn benadering van de psychiatrie... namelijk de synthese van literatuur en psychiatrie die hij o.m. in De koele meren des doods, bereikte, en de latere combinatie van spiritisme en psychiatrie die hij onder meer in De nachtbruid beschreef'

BUUREN, Maarten van

Witold Gombrowicz en het groteske, 2, pp. 34-45 - Met ill.

Daar Gombrowicz de term 'grotesk' gebruikt om bepaalde situaties in zijn werk aan te geven, wordt die term onderzocht om tot een beter inzicht in de aard en samenhang van het hele oeuvre te komen

COMMANDEUR, Sjaak & VERHOEF, Rien

Saul Bellow, *Enkele kanttekeningen bij de Amerikaanse literatuur*. (*Uit: Encounter, 1963*)[1]. *Vert.* Sj. Commandeur & R. Verhoef, 1, p. 77, 79, 81, 83, 85, 87

DELVIGNE, Rob & ROSS, Leo

Bij 'Ondergangen' van Jacob Israël de Haan, 4, pp. 34-35

Met fragmenten, pp. 36-42

DOOREN, Frans van

Michelangelo: dichter naar God, 6, pp. 19-21 - Met prt.

Zie ook: Poëzie

DRIJKONINGEN, Fred

Waarom surrealisten automatisch schreven, 4, pp. 22-32 - Met ill.

'Voor de surrealisten van het eerste uur geldt echter zonder meer dat in hun ogen het automatische taalgebruik de surrealistische methode bij uitstek was. Vooral langs deze weg verwachtten zij de totale

1 In de rubriek: Capita selecta

revolutie tot stand te kunnen brengen die zij nastreefden op alle gebieden van het menselijk bestaan'

GROOT, Paul

Carel Vissers angst voor beelden, 1, pp. 16-22 - Met ill., prt.

De schijnbewegingen van Ger van Elk, 4, pp. 44-51 - Met ill., prt.

HAAKMAN, Anton

De cadans van het noodlot. Fragmenten uit Leven als ambacht, dagboek van Cesare Pavese, 1, pp. 23-30 - Met prtn.

HEZEWIJK, René van

De criminologie van [Maj] Sjöwall en [Per] Wahloö, 6, p. 47, 49, 51, 53, 55, 57, 59 - Met prtn.

Over hun detectiveromans

JELLEMA, C.O.

Trakl vertaald? - Trakl mishandeld![2], 3, p. 59, 61, 63

Over Georg Trakl, Het zwijgen in de steen. Gedichten. Vertaling en selectie door Huub Beurskens

2 In de rubriek: Gemengde gevoelens

MEEUSE, Piet
Een systematische vergroting van het raadsel. Over Mulisch' 'De compositie van de wereld', 3, pp. 24-33

PAM, Max
Het moment. Foto's met commentaar
Foto's van Vincent Mentzel, 1, pp. 40-47
Foto's van Philip Mechanicus, 6, pp. 26-33

ROSS, Leo
Francis Bulhofs beeld van Ter Braak, 3, p. 63, 65, 67
Francis Bulhof, Menno ter Braak. De artikelen over emigrantenliteratuur (1933-1940)

RUITER, Willem de
Object en zintuig. Het immaterialisme van George Berkeley, 1, pp. 48-50 - Met prt.
Over diens Three dialogues between Hylas en Philonous (1713)
Tekst van het laatste gedeelte van de eerste dialoog, pp. 51-56

SCHÖNBERGER, Elmer
In gesprek met Louis Andriessen. Over het ontstaan van 'De Tijd'. Hoe componeert de componist, 2, pp. 24-32 - Met facs., prt.

SCHÖNBERGER, Elmer & ANDRIESSEN, Louis
Die Russische meneer. Bezoek aan het Meer van Genève, winter 1980, 3, pp. 14-21 - Met afbn., facs.
Fragment uit een in 1982 te verschijnen boek over Igor Stravinsky

SCHRIJVERS, P.H.
Horatius en waardeoordelen, 4, pp. 52-58 - Met ill.
Uitgeschreven versie van een voordracht 'Evaluatiegeschiedenis van een Latijns gedicht' op het

Symposium Het literaire waarde-oordeel (Univ. Groningen)

1. *Ars poetica*, pp. 52-55

Over Horatius' opvatting van de functie van de literatuur

2. *Waarderingsgeschiedenis van een ode* (*nl. ode IV 10*), pp. 55-58

VERDAASDONK, H. & REKVELT, K.

De kunstsociologie van Pierre Bourdieu, 3, pp. 49-51, 53, 55, 57

Over een aantal punten uit diens kultuur- en kunstsociologisch onderzoek ter verheldering van het onderzoek naar literatuuropvattingen

VRIES, Gerard de

Realisme en sociale wetenschap, 4, p. 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75

'Ik zal nagaan wat het antwoord is van het op moderne leest geschoeide realisme op de beide problemen die ik eerder bij Marx heb gesignaleerd: het dubbele karakter van het kapitalisme; de rol die een sociale theorie zou dienen te spelen bij het veranderen van een maatschappij' (p. 65)

V. Illustratie

Bosse, Abraham, 4, p. 49
Breetvelt, Iris, 4, p. 35
Callot, Jacques, 2, p. 35, 38

Desprez, François, 2, p. 36
Dibbets, Jan, 4, p. 50
Elk, Ger van, 4, p. 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51
Ensor, James, 2, p. 39
Ernst, Max, 4, p. 23
Goya, 2, p. 41, 42
Goyen, Jan van, 1, p. 19
Heda, Willem Claesz, 1, p. 20
Holbein, Hans, 4, p. 45
Hollander, Paul den, 2, p. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
Johns, Jasper, 3, p. 39
Kahlo de Rivera, Frida, 4, p. 25
Laloy, Yves, 4, p. 28
Masson, André, 4, omslag, p. 24, 29
Mechanicus, Philip, 6, omslag
Miro, Jean, 4, p. 27, 31
Mondriaan, Piet, 3, p. 37, 38, 39
Morise, Max, 4, p. 31
Ray, Man, 4, p. 31
Siegers, Ita, 4, p. 5, 7, 9, 11, 13, 15
Tangay, Yves, 4, p. 31
Visser, Carel, 1, omslag, p. 17, 18, 19, 21, 22
Voss, Jan, 6, pp. 4-5, 6-7, 8-9
Vries, Peter Yvon de, 3, p. 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31

Bijzonder nummer/gedeelte

De kunst & het geld
Een discussie over kultuurpolitiek[1]
(nr. 1, pp. 57-67; nr. 2, pp. 49-59)

Nog enkele reacties:

KEMPERS, Bram
[*Kunst is een maatschappelijk probleem geworden*], 1, pp. 58-60

KLITSIE, Heleen
[*Wetenschap - kunst - beleid*], 1, pp. 62-63, 65

MASO, Benjo
[*Kunstbeleid voor iedereen*], 1, pp. 65, 67

1 Vervolg van VII, 1979, 3, pp. 55-79; 4, pp. 39-51; 5, pp. 53-77; 6, pp. 75-91

VELZEN, Theo

[*Voorstel voor een additionele begroting 1982*], 1, pp. 60-61

Slotbeschouwingen:

DULKEN, Hans van & VALKMAN, Otto
[*Samenvattend overzicht van de verschillende opvattingen*], 2, pp. 50-53

In gesprek met minister Gardeniers. De kunst, het geld en de overheid, 2, pp. 54-55, 57, 59

Het fantastische
(nr. 5, 80 pp.) - Met ill.
Redactie: Anton Haakman

Scheppend werk

MEEUSE, Piet
Aloysius Bertrand, *Prozagedichten uit 'Gaspard de la Nuit'. Inl. & vert.*: P. Meeuse, pp. 22; 23-25
De maneschijn; De gotische kamer, p. 23
De puntbaard; Het uur van de heksensabbat, p. 24
De dwaas; De alchimist, p. 25

SCHALEKAMP, Jean-A.
A. de Villiers de l'Isle-Adam, *Vera.* (*1874*). *Vert.*: J.-A. Schalekamp, pp. 18-21

Kritische bijdragen

BRACHES, Ernst
De diepe gronden van 'The turn of the screw' [*van Henry James*], pp. 26-39

DAUTZENBERG, J.A.
Theorieën over de fantastische literatuur, pp. 1-9

Bibliografie van de fantastische literatuur, p. 75, 77

Secundaire literatuur en bloemlezingen (Frans, Duits, Engels - een beperkte keuze)

HAAKMAN, Anton
De cultus van de horrorfilm, pp. 53-59

KAPPERS-DEN HOLLANDER, Martien
Nachtmerrie en ontwaken. De Engelstalige vrouwenroman en de Gothische traditie, pp. 40-51
Over de 'female gothic' en de evolutie ervan sinds Ann Radcliff, The mysteries of Udolpho (1794) tot het werk van vrouwelijke auteurs van nu

KLOOS, Maarten
Een lege kermis-attractie. De mythe van de fantastische architectuur, pp. 60-65

REINSMA, Riemer

De toekomst is bijna volgeboekt. Profetische literatuur in Nederland, p. 67, 69, 71, 73

Over het gering aantal fantastische romans, griezelverhalen en toekomstromans in de Nederlandse literatuur; hoofdzakelijk over dit laatste genre

TAAT, Mieke

Het spookhuis en het spiegelpaleis. Het Franse fantastische verhaal en de Verlichting, pp. 10-17

De Schans

Literair tijdschrift
Opgericht in 1976

Redactie: Anthon Fasel, Frans Kusters, Nop Maas, Thomas Verbogt
Redactie-adres: Gorisstraat 59, 6521 CJ Nijmegen

Nr. 12: augustus 1981, 52 pp.

I. Poëzie

SMABERS, Nicolette
Citizen Plato, pp. 37-38
'Op cassette heb ik Schuberts Arpeggione met ontbijt'

TOONSTRA, Annemarie
Naar behoren, p. 34
'Je verzint iets en daarover ga je dromen'

II. Proza

BORM, Tejo
De kleine jager, p. 35

De dolende ridder, p. 36

FONTE, H. la
Ter kwelling, p. 22

KUSTERS, Frans
Een droom, pp. 23-24

LOCHT, Klaus van de
Einsichten in die Natur, pp. 25-50 - Met ill.

Physiologus over..., pp. 31-33

RAAT, Gerard
Olga Financia, pp. 17-21

IV. Kritische beschouwingen

MAAS, Nop
Lotgevallen van Piet van Ooijen, pp. 39-52 - Met ill.
Over de oppositiebladen rondom het Koninklijk Huis zoals het beruchte blad Asmodée; met satirische gedichten uit deze bladen; literatuuropgave, p. 43

REIJNDERS, Karel
Staaltjes van traktie en attraktie, pp. 5-16
Over ‘de mensenliefde in de werken van Zola’, een lezing door Joh. de Meester over Zola

V. Illustratie

Fasel, Koos (portfolio), tussen p. 38 en p. 39
Locht, Klaus van de, pp. 25-30
Verhaaf, Gradus, p. 23, 37
Vries, Peter Yvon de, p. 18

Straat

Opgericht in 1979

Redactie: M. Onrust, D. Bosboom
Secretariaat: Kalverringdijk, molen De Bonte Hen, 1509 BT Zaandam

Nr. 6: juni 1981, [24] pp.

I. Poëzie

MOONEN, A.
[*Gedichten*], 6
Optimisme: 'Het Vondelpark was vol naasten', p. 14
Opheffingsuitverkooprijm [*1967*]: 'Ik wil niet meer rijmen', p. 14
Finale: 'Mijn leven klopt het hart ten einde', p. 14
Weerbericht: 'Als ik het weerbericht bel', p. 14
OO2: 'Om zeker te weten', p. 21

ONRUST, M. & BOSBOOM, D.
Voorjaar, 6, p. 22
'Zon in de straat'

SCHOUTEN, Jan
[*Gedichten*] 6
Kampeerwagen: 'Gezellige kinderen oh een atoombom', p. 13
Vertaald gedicht: 'Hoewel verzekerd, ik heb andere zekerheden', p. 16

SMIT, F. Pierre C.
[*Gedichten*] 6, p. 6-8
Je suis un 'forcenaire', p. 6
En cherchant dans ma mémoire, p. 7
Un, deux, trois, p. 8

II. Proza

BALL, Hugo
Karawane, 6, p. 12

MOONEN, A.
Verzwalming, 6, p. 19

ONRUST, M. & BOSBOOM, D.
ID&, 6, p. 17

Het straatje, 6, p. 22

Teksten, 6, p. 23

Laffe daad, 6, p. 24

VELDSTRA, Bert
Reiziger op heden [*slot*], 6, pp. 3-5

ZEGERS, Jeroen
De verrassingskrant, 6, pp. 9-11

Tijd Schrift

Opgericht in 1974

Redaktie: Yvonne Koldewijn, Peter van den Hazel
Redaktie-adres: Engelandlaan 802, 2034 HJ Haarlem
Uitgever: St. Literaire Instuif, Haarlem

Jg. VII,	nr. 37:	jan.-febr. 1981, 32 pp.
	nr. 38-39:	zomer 1981, 39 pp.

I. Poëzie

BENNETT, Norris
'Come with me and I'll take you high[1], 38-39, pp. 22-23

BUGGENHOUT, Chris van
[*Gedichten*], 38-39, pp. 27-28
Hoed U voor de storm na de stilte: 'Ik absorbeer de stilte in België' pp. 27-28
'Iedereen heeft zo z'n eigen reactie op jeugdpuistjes' p. 29

DAVIDSON, Steef
Isaak Kaplanas, [*Gedichten*]. *Inl. & vert.*: S. Davidson, 37, pp. 3-4; 6-11 - Met prt.
Tehuis voor oude mannen; Bezwering; Oktopus suiker, p. 6; 7-9; 10-11

DIJKSTRA, Sjoerd M.
[*Gedichten*], 37, pp. 12-13
Gedichtje aan jouw voeten[2]: 'aan jou dit gedicht' p. 12
Klein lofliedje: 'Eindelijk worden de centen afgeschaft' p. 13

FIJN VAN DRAAT, Wijmie
De woorden zwerven hun weg, 38-39, p. 3

1 (song)tekst: gebaseerd op het boek 'Het land op de tiende verdieping' van Frank Herzen
2 Hèn dia Duoin

‘Woorden trachten zich vast te leggen in sommen’

FONTANE, Sacha
[*Gedichten*], 38-39, pp. 20-21
21 januari: ‘Dochter van de onvolwassen opgebaarden’ p. 20
22 januari: ‘In het dal der koelte’ p. 20
23 januari: ‘Torens door mensen verlaten’ p. 21
‘Waar ik toen stilstond’ p. 21

FRANZEN, Piet
‘*Het zoekend*’, 37, p. 23